

Raziskovalna naloga: Poznavanje taborništva

Osnovna šola Lava Celje

POZNAVANJE TABORNIŠTVA

Avtorji:

Martin KNEZ, 7.b

Tim RATAJC, 7.b

Urban RATAJC, 7.b

Mentorica:

Irena König, prof. RP

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2010

KAZALO

1. UVOD	1
1.1 OPREDELITEV IN OPIS PROBLEMA	3
1.2 RAZISKOVALNE HIPOTEZE	3
1.3 RAZISKOVALNE METODE	3
2. ZGODOVINA TABORNIŠTVA PO SVETU IN V SLOVENIJI	4
2.1 ZAČETKI TABORNIŠTVA	6
2.2 ZGODOVINA SLOVENSKEGA TABORNIŠTVA	6
2.2 ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE	7
3. OBRAZLOŽITEV SIMBOLIKE TABORNIŠKIH ZNAKOV	8
3.1 TABORNIŠKI KROJ	8
3.2 OZNAKE NA KROJU	9
3.3 PRIZNANJA, ODLIKOVANJA IN SPOMINSKE OZNAKE ZTS	19
3.4 ZNAK ZTS	16
3.5 PRAPORI IN ZASTAVE	17
3.6 TABORNIŠKE PRISEGE	18
3.7 TABORNIŠKI ZAKONI	18
3.8 TABORNIŠKE ŠEGE IN NAVADE	20
3.9 TABORNIŠKI POZDRAVI	21
3.10 KOMUNIKACIJA	21
4. TABORNIŠKE VEŠČINE	25
5. TABORNIŠKA OBLAČILA	33
5.1 SPALNA VREČA	34
5.2 NAHRBTNIK	34
5.3 FLIS	31
5.4 GOJZARJI	32
6. TABORNI OGENJ IN TABORNI VOZLI	39
6.1 TABORNI OGENJ	39
6.2 TABORNI VOZLI	41
7. TEKMOVANJA IN DRUŽENJA	40
7.1 ZLETI	40
7.2 TABORNIŠKA TEKMOVANJA	41
7.3 SREČANJA	49
7.4 MEDNARODNA SREČANJA	49
8. OPIS RAZISKOVALNIH REZULTATOV	52
9. ZAKLJUČEK	60
10. VIRI IN LITERATURA	61
11. PRILOGE	62

KAZALO SLIK

Slika 1: Ernest Thompson Seton -----	4
Slika 2: Robert Baden Powell-----	4
Slika 3: Taborniške rutice -----	8
Slika 4: Oznake pripadnosti -----	10
Slika 5: Oznake znanja-----	11
Slika 6: Oznake odlikovanj-----	16
Slika 7: Znak ZTS -----	17
Slika 8: Zastavice vodov-----	17
Slika 9: Prapor čete-----	17
Slika 10: Morsejeva abeceda-----	23
Slika 11: Signalna zastavica-----	24
Slika 12: Razdelitev taborniških veščin -----	26
Slika 13: Spalna vreča -----	28
Slika 14: Flis -----	31
Slika 15: Gojzarji -----	33

KAZALO TABEL

Tabela 1: Število (f) in strukturni odstotki (f%) anketiranih -----	3
Tabela 2: Poznavanje taborniških organizacij -----	52
Tabela 3: Poznavanje grba Zveze tabornikov Slovenije -----	53
Tabela 4: Najpogostejša oblika tabornega ognja-----	54

POVZETEK

”Z naravo k boljšemu človeku!” je geslo Zveze tabornikov Slovenije, ki v današnjem času, ko smo ljudje vse bolj odtujeni drug od drugega in od narave, dobiva vedno večji pomen. Temeljni vzgojni cilj, h kateremu je usmerjeno delovanje ZTS, je vzgojiti mladostnika, ki bo s pozitivnim pristopom odgovorno vstopal v odraslo življenje in se zavedal potrebe po svojem nadaljnjem razvoju. Vključevanje mladih k tabornikom, ki s preventivnimi dejavnostmi in večjim okoljskim ozaveščanjem ter vzgojo za pozitivne človeške vrednote, oblikuje okoljsko odgovorna družba, ki prepozna resnično vrednost narave in pomen dobrih medčloveških odnosov.

Pridružite se nam in spoznajte to neustavljivo silo, ki vse nas povezuje v veliko družino.

ZAHVALA

Kot ljubitelji narave in veliki taborniki smo se z veseljem lotili raziskovalne naloge in se tudi veliko naučili. Nekaj izkušenj smo že pridobili na taborjenjih in zimovanjih, zato bi se zahvalili vsem vodnikom.

Posebna zahvala pa gre tudi našim družinam, ki so nas spodbujale in nam pomagale pri pisanju raziskovalne naloge.

Za strokovno vodenje, nasvete in lektoriranje bi se radi zahvalili mentorici Ireni König.

1. UVOD

”Z naravo k boljšemu človeku!” je geslo Zveze tabornikov Slovenije, ki v današnjem času, ko smo ljudje vse bolj odtujeni drug od drugega in od narave, dobiva vedno večji pomen. Za današnji čas je značilen hiter razvoj komunikacijskih sredstev in novih tehnologij, ki spreminjajo način dela in življenja. Globalizacija prinaša nove življenjske stile, drugačne želje in potrebe, ki jih pogosto ni mogoče zadovoljiti. Potrošniški kulturni vzorci silijo mlade k sprejemanju odločitev, še preden imajo izoblikovana merila za kritično presojo. Mladost ni več v tolikšni meri namenjena prenašanju tradicij, zato mladi čutimo probleme, kot so osamljenost, obremenjenost s prihodnostjo, obremenjenost z zahtevami po uspešnosti, nekritično potrošništvo in beg v odvisnost.

Da se bomo mladi sposobni soočati s problemi, moramo razviti svojo osebnost, sposobnosti in odkriti svet okoli sebe. Današnja družba potrebuje avtonomne, solidarne, odgovorne in angažirane mladostnike. In prav taborništvo nam lahko pomaga pri doseganju tega cilja.

Biti tabornik je posebna sreča. To je namreč tisti del življenja, ki te oblikuje in te pripelje v krog iskrenih prijateljev, takšnih, brez katerih je tvoj svet prazen. Namen taborniške organizacije je prispevati k vzgoji mladih s pomočjo vrednostnega sistema, in tako pomagati graditi boljši svet, kjer se lahko ljudje polno uresničijo kot posamezniki in tvorno delujejo v družbi.

Tudi geslo organizacije ”Z naravo k boljšemu človeku!”, povzeto po gozdoznikih, poudarja povezanost tabornikov z naravo in odločenost organizacije, da je celovitost narave in človeka vodilo pri oblikovanju programa in izpolnjevanju vzgojnega poslanstva organizacije.

Temeljni vzgojni cilj, h kateremu je usmerjeno delovanje ZTS, je vzgojiti mladostnika, ki bo s pozitivnim pristopom odgovorno vstopal v odraslo življenje in se zavedal potrebe po svojem nadaljnjem razvoju.

Ekologije okolja ne moremo obravnavati ločeno od ekologije človeka, saj kulture varovanja okolja ni mogoče razviti brez odgovornega odnosa človeka do narave in odgovornega odnosa človeka do človeka.

Raziskovalna naloga: Poznavanje taborništva

Vključevanje mladih k tabornikom, ki s preventivnimi dejavnostmi in večjim okoljskim ozaveščanjem ter vzgojo za pozitivne človeške vrednote, oblikuje okoljsko odgovorna družba, ki prepozna resnično vrednost narave in pomen dobrih medčloveških odnosov.

Taborništvo je tudi ljubezen. Ljubezen do prijateljstva, do miru in nenazadnje do narave. Gre za prijetna druženja, od tistih na tedenskih srečanjih do tistih, ko se s prijatelji greješ ob ognju sredi temne noči, ki ti v življenje prinesejo iskrico. In ko se iskrica enkrat dotakne tvojega srca, te zlepa ne spusti. Taborništvo je namreč magnet. Magnet za srce in dušo. Omogoča ti, da izpelješ svoje ideje, da spoznaš nova znanja in se naučiš sobivati z ostalimi. Marsikdo se taborniških dni spominja celo življenje in ni malo takšnih, ki jim je žal, da niso nikoli spoznali naših skrivnosti in lepote tega, da si tabornik.

Pridružite se nam in spoznajte to neustavljivo silo, ki vse nas povezuje v veliko družino.

1.1 OPREDELITEV IN OPIS PROBLEMA

Izvedli smo anketo med učenci razredne in predmetne stopnje Osnovne šole Lava, s katero smo želeli izvedeti, kako dobro anketirani poznajo osnovne elemente taborništva. V anketo je bilo zajetih 85 oseb.

Tabela 1: Število (f) in strukturni odstotki (f%) anketiranih.

STAROST	f	f%
8 – 10 let	15	18
11 – 13 let	52	61
14 – 16 let	18	21
Skupaj	85	100

1.2 RAZISKOVALNE HIPOTEZE

1. hipoteza vezana na poznavanje taborniških organizacij:

H1: Predvidevamo, da anketiranci poznajo vsaj kakšno taborniško organizacijo.

2. hipoteza vezana na poznavanje grba Zveze tabornikov Slovenije:

H2: Predvidevamo, da anketiranci poznajo grb Zveze tabornikov Slovenije.

3. hipoteza vezana na poznavanje najpogostejše oblike tabornega ognja:

H3: Predvidevamo, da anketirani poznajo najpogostejšo obliko tabornega ognja.

1.3 RAZISKOVALNE METODE

1.3.1 Delo z literaturo

Pri raziskovalni nalogi smo si pomagali s knjigami, zloženkami in spletnim gradivom o taborništvu.

1.3.2 Anketni vprašalnik

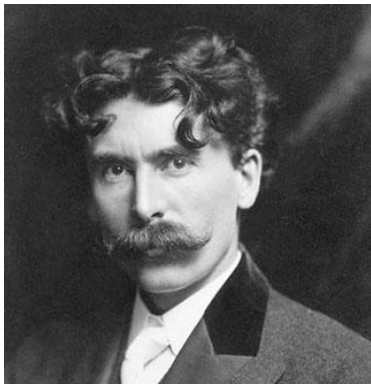
Izvedli smo anketo med učenci razredne in predmetne stopnje Osnovne šole Lava. Podatke smo obdelali in analizirali odgovore. Razlike med anketiranci smo prikazali v tabelah in grafih.

2. ZGODOVINA TABORNIŠTVA PO SVETU IN V SLOVENIJI

2.1 ZAČETKI TABORNIŠTVA

Taborništvo se je začelo razvijati z razvojem meščanstva ter industrije ob koncu 19. stoletja. Glavni vzrok za razvoj taborništva je bil, da so ljudje iskali mir in oddih, saj so bile vse bolj pogoste ekološke nesreče. Pojavile so se tudi težnje po vzgoji, povezani z naravo. Tako so nastala številna mladinska gibanja, ki so začela uresničevati Rousseaujevo misel "Nazaj k naravi".

Taborniško gibanje sta v začetku 20. stoletja zaznamovala dva velika moža. Prvi izmed njih je bil Ernest Thompson Seton, ki je leta 1902 pripravil prvi tabor za dečke na svoji farmi v New Forku v Ameriki.

Slika 1: Ernest Thompson Seton.

Vir: <http://www.rdgo.org>

Drugi veliki mož je bil sir Robert Baden Powell, ki je leta 1907 organiziral prvi skavtski tabor na Brownsea Islandu. Oba sta si o svojih doživetjih, izkušnjah in delu z mladimi dopisovala, se srečevala ter sodelovala. Seton je postal tudi prvi načelnik skavtov v Ameriki. Kasneje pa se je odcepil in začel svojo pot ter razvil gozdovniško organizacijo. Obe organizaciji sta imeli enak namen: vzgoja mladega človeka v dobrega državljana s pomočjo spoznanj, ki jih z vrstniki odkriješ v naravi.

Skavtstvo se je zaradi trdno postavljene strukture hitro širilo po Evropi, pa tudi izven Evrope na druge celine. Tudi druga organizacija, torej gozdovniška, se je hitro širila, vendar nikoli ni ustanovila mednarodne povezave, kakor skavtska. Svetovno organizacijo skavtskega gibanja je na pobudo Roberta Baden Powella ustanovilo 30 nacionalnih skavtskih organizacij leta 1920 v Londonu.

Slika 2: Robert Baden Powell.

Vir: <http://www.rdgo.org>

Med ustanoviteljice pa lahko štejemo tudi organizacijo takratne Kraljevine Jugoslavije. Sedež Svetovne organizacije skavtskega gibanja pa se je kasneje preselil v Ottawa, leta 1968 pa v Ženevo.

Na slovenskem ozemlju se je najprej pojavila skavtska organizacija leta 1922 v Ljubljani, Celju in Mariboru. Le tri leta zatem je v skupini skavtov nastala ideja o ustanovitvi gozdovniške organizacije, ki se je leta 1925 ustanovila v Ljubljani, najbolj razvila pa v Mariboru. Med delovanjem skavtske in gozdovniške organizacije pri nas v začetku ni bilo velikih razlik. Gozdovniška je bila svobodnejša, poudarjala je sožitje z naravo, skavtska pa je bila trdno organizirana, z natančno opredeljenimi načini ravnanja.

Obe organizaciji sta se razmahnila po vsej Sloveniji. Ni bilo pomembno, h kateremu političnemu prepričanju si pripadal, le pri skavtih je bilo pomembno spoštovanje in upoštevanje skavtskih zakonov in priseg. Naziv "tabornik" se je prvič omenjal leta 1924 v Narodnem dnevniku. Sprva se je termin uporabljal za pripadnike obeh organizacij, kasneje, leta 1925, pa se pojavi v imenu Združenja slovenskih tabornikov, ki je bila čisto gozdovniška organizacija.

Nato je sledilo obdobje vojn in po 2. svetovni vojni so nekdanji skavti ter gozdovniki ustanovili Združenje tabornikov Slovenije. To združenje se je kasneje preimenovalo v Zvezo tabornikov Slovenije (ZTS). Z raznimi aktivnostmi se je število članov povečalo na več kot 15 000. Gibanje se je razširilo tudi v druge republike v Jugoslaviji, nastala pa je tudi jugoslovanska zveza. Zaradi političnih razmer pa ZTS in jugoslovanska zveza nista bili članici svetovne organizacije.

ZTS je v primerjavi z drugimi ohranila svojo identiteto ter ohranila šege in navade. Ohranil se je tudi značilen slovenski taborniški grb, oznake, enote itd. Leta 1989 se je v organizaciji začel proces vračanja k izvornim idejam ter delovanju taborniških rodov. Vse to pa je pripeljalo do tega, da je bila ZTS leta 1994 sprejeta v svetovno organizacijo skavtskega gibanja (WOSM). Ta združuje več kot 28 milijonov skavtov in skavtinj iz več kot 216 dežel ter 151 držav.

Od leta 1990 pa v Sloveniji deluje tudi združenje slovenskih katoliških skavtov in skavtinj (ZSKSS), kjer je namen enak kot pri ZTS. Razlikujeta se le v obliki delovanja in aktivnostih.

Zaradi skupnih značilnosti sta se obe organizaciji odločili o sodelovanju, o tem pa je bil sprejet tudi poseben dogovor.

2.2 ZGODOVINA SLOVENSKEGA TABORNIŠTVA

V Sloveniji smo prvič srečali skavte v Ljubljani, na katoliškem shodu leta 1913, ko so v slavnostnem sprevedu nastopali tudi poljski skavti iz avstrijske Galicije. Na Ljubljance so naredili izjemen vtis in še istega leta je deželni predsednik baron Schwartz poslal na Dunaj Pavla Kunaverja, da bi se seznanil s skavtsko organizacijo in jo po povratku organiziral na Kranjskem. Kunaver je ocenil organizacijo za preveč militaristično in je njeno ustanovitev v takšni obliki odsvetoval.

Prve skavtske enote so na Slovenskem nastale šele leta 1922 in sicer v Ljubljani in Celju, kot krovna organizacija in del jugoslovanske pa leta 1923. Slovenski skavti so navdušili tudi Kunavra, tako da se je iz nasprotnika skavtstva prelevil v prvega starešino organizacije. Od skavtov se je že leta 1923 odcepila gozdovniška veja, ki je leta 1925 dobila končno podobo in program. Nič militarističnih prvin, manj hierarhične urejenosti in več "indijanstva" od skavtov. Gozdovniška organizacija je ostala omejena na Slovenijo, v drugih delih Jugoslavije se ni razvila. Leta 1924 je nastal naziv taborništvo kot skupno ime za gozdovništvo in skavtstvo.

Po drugi svetovni vojni, 22. aprila 1951, so predvojni gozdovniki in skavti skupaj ustanovili novo organizacijo – Zvezo tabornikov Slovenije (ZTS). Leta 1953 se je rodila še Jugoslovanska izvidniška organizacija, kateri se je pridružila ZTS, toda ohranila mnoge posebnosti (svojestven program, naziv tabornik, znak, itn.)

Leta 1989 se je ZTS začela notranje preoblikovati in se vračati k izvornim idejam taborništva in po letu 1991, po osamosvojitvi Slovenije, je ZTS zapustila Jugoslovansko izvidniško zvezo ter nadaljevala popolno preobrazbo v sodobno skavtsko organizacijo. Leta 1994 je ZTS kot državna skavtska organizacija postala članica Svetovne organizacije skavtskega gibanja (WOSM), ki združuje člane iz več kot 200 držav.

Danes šteje ZTS več kot 10 000 aktivnih članov, saj v desetih območnih organizacijah po Sloveniji deluje več kot 85 rodov.

2.3 ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE

ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE (ZTS) je nacionalna skavtska organizacija in je prostovoljna, neprofitna, mladinska, nestrankarska, nevladna, vzgojna organizacija, odprta vsem, ne glede na poreklo, spol, raso ali prepričanje. ZTS zaradi uresničevanja skupnih interesov povezuje društva tabornikov - rodove v Sloveniji in deluje v skladu z namenom, principi in metodo svetovnega skavtskega gibanja.

Poslanstvo ZTS je organiziranje neformalnih vzgojno-izobraževalnih aktivnosti za mlade, z namenom prispevati k njihovemu skladnemu osebnem razvoju, doseganju njihovih polnih telesnih, intelektualnih, socialnih, čustvenih in duhovnih sposobnosti kot avtonomnih posameznikov, kot odgovornih državljanov,angažiranih in solidarnih članov svoje lokalne, državne in mednarodne skupnosti. K njej se včlanijo vsi, ki želijo postati taborniki.

3. OBRAZLOŽITEV SIMBOLIKE TABORNIŠKIH ZNAKOV

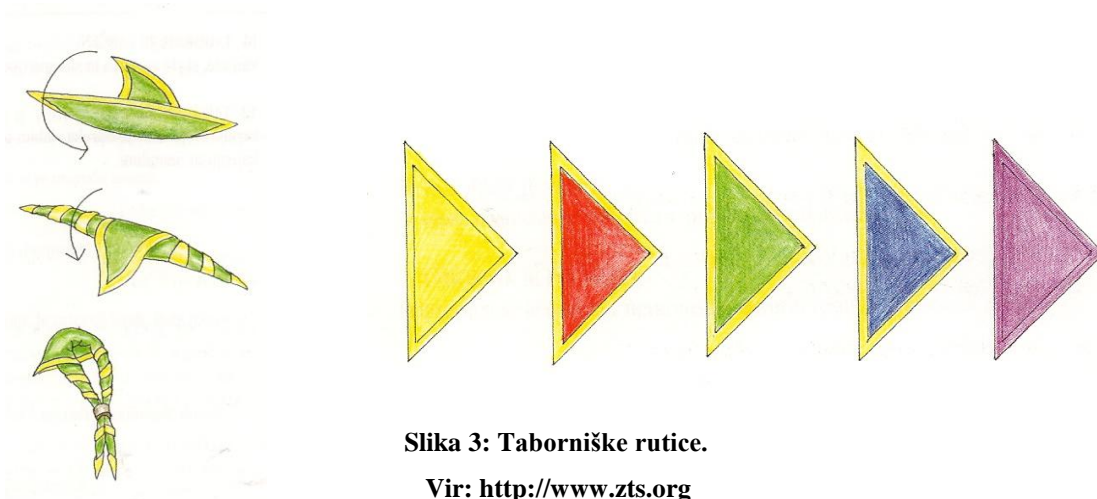
3.1 TABORNIŠKI KROJ

Taborniški kroj sestavljajo srajca ali majica, ruta ali kravata, članski trak, hlače ali hlačno krilo, pas, pokrivalo, vetrovka s podlogo - jopičem, nogavice, čevlji. Barva kroja je peščeno siva za srajco in temno zelena za hlače in hlačno krilo.

Srajca z dolgimi rokavi ima našita naprsna žepa. Poklopec je velik za eno tretjino višine žepa in se zapenja z enim gumbom. Rokava sta dolga, manšeta preprosta. Zapenja se z enim gumbom. Na ramenih so epolete. Poletna srajca je enaka srajci z dolgimi rokavi, le da ima kratke rokave.

Majica (model polo) je rdeče in/ali bordo barve s kratkimi rokavi in ovratnikom. Na sprednji strani levo v višini prsi je znak ZTS. Srajca oziroma majica morata biti vedno za pasom hlač ali hlačnega krila.

Rute so v petih barvah, ki ustrezajo starostnim stopnjam članov. Odrasli člani lahko namesto rutic nosijo kravato vijoličaste barve z znakom ZTS. Ruto nosimo pod ovratnikom taborniške srajce ali majice. Ruto večkrat zložimo, tako da je vidni del rute dolg 20 cm.

Slika 3: Taborniške rutice.

Vir: <http://www.zts.org>

Članski trak je v barvi srajce, širok 3 cm, dolg do spodnjega roba žepa in je pripet na gumb levega žepa srajce.

Hlače so dolge ali kratke (bermuda). Hlačne krilo je dolgo do kolen in krojeno zvončasto.

Pas je iz rjavega usnja ali pleten trak, zelene barve in širok 3,5 cm, s sponko pravokotne oblike, široko 45 in visoko 35 mm, na kateri je znak ZTS.

Pokrivalo je čepica s ščitnikom ali baretka. Na obeh je na sprednji strani znak ZTS. Čepica s ščitnikom je lahko poljubne barve, vendar istega tipa, baretka pa je vinsko rdeče barve.

Vetrovka in podloga - jopič imata v višini prsi na levi strani znak ZTS.

Nogavice so dokolenke ali kratke nogavice temnozelene ali rjave barve. **Čevlji** so rjave barve.

Člani Zveze tabornikov Slovenije nosijo kroj s pripadajočimi oznakami na vseh akcijah, ki jih organizirajo taborniške in druge organizacije. Obvezno nosijo: taborniško rutko ali kravato, taborniško srajco (dolgi ali kratki rokavi) s članskim trakom in oznakami, taborniški pas, hlače ali hlačno krilo. Neobvezni deli kroja so pokrivalo, vetrovka, nogavice in čevlji.

Pri aktivnostih v naravi lahko namesto srajce nosimo majico, h kateri obvezno nosimo ruto. O tem odloči vodstvo taborniškega rodu, Zveze tabornikov občine, območne ali državne organizacije ZTS glede na to, kdo je organizator aktivnosti. Na majici ne nosimo članskega traku.

3.2 OZNAKE NA KROJU

Oznake, ki jih nosimo na kroju, so:

- oznake starosti,
- oznake pripadnosti,
- oznake znanja,
- oznake funkcij,
- oznake inštruktorjev,
- oznake odlikovanj in priznanj,
- oznake služb in specialnosti,

3.2.1 Oznake starosti so rute:

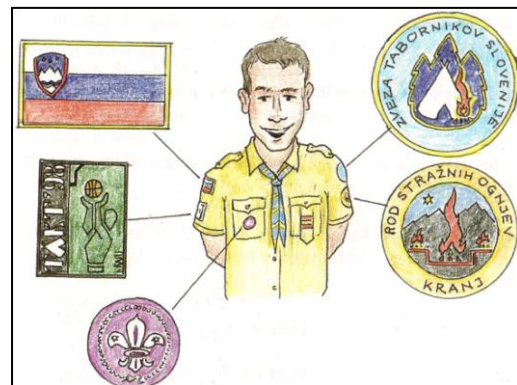
- rumena barva je za kategorijo murnov (predšolski otroci),
- rdeča barva z rumenim robom je za kategorijo medvedkov in čebelic (od 7 do 11 let),
- zelena barva z rumenim robom je za kategorijo gozdovnikov in gozdovnic (od 12 do 15 let),
- modra barva z rumenim robom je za kategorijo popotnikov in popotnic (od 16 do 20 let),
- vijoličasta barva je za kategorijo grč (od 21 let naprej), ki lahko namesto rute nosijo tudi taborniško kravato.

Vse rute, razen rumene in vijoličaste, imajo rumen rob. Ruto spenjamo z obročkom, ki je po možnosti ročno delo.

3.2.2 Oznake pripadnosti so:

- na pokrivalu je znak ZTS,
- na pasu je kovinska sponka z znakom ZTS v sredini,
- na levem rokavu, neposredno pod ramenom, nosijo znak ZTS, okoli katerega je napis ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE. Pod znakom ZTS je oznaka rodu, ki jo sestavljata simbol in ime kraja, v katerem rod deluje,
- na desnem rokavu pod ramenom nosimo slovensko zastavico z rumenim robom,
- na desnem žepu nosijo znak WOSM.

Na članskem traku vedno nosilno samo oznako najvišjega osvojenega znanja. Oznaka funkcije je na zgornji polovici članskega traku. Nosimo samo oznako najpomembnejše funkcije, ki jo trenutno opravljamo.

Slika 4: Oznake pripadnosti.

Vir: <http://www.zts.org>

3.2.3 Oznake za osvojeno stopnjo znanja (samo najvišjo) pripnemo na spodnjo polovico članskega traku, oznake veččin pa nad levi žep srajce. Oznake veččin so ovalne širine 25 mm za murne, trikotne s stranico 22 mm za medvedke in čebelice in šestkotne s stranico 15 mm za gozdovnike in popotnike. V oznaki je simbolično označena veččina.

Oznake za stopnje znanja so:

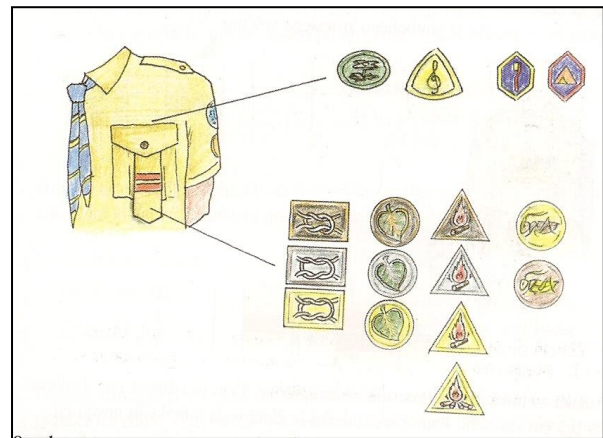
- skoki pri murnih: oznake so krogi premera 20 mm. Na sredi je rjav muren na rumeni podlagi za prvi skok in rumen muren na rjavi podlagi za drugi skok;

- plameni in ogenj pri medvedkih in čebelicah: oznaka je plamen s polenom (pri ognju več polen) v enakostraničnem trikotniku s stranico 22 mm. plameni in ogenj so pri vseh oznakah rdeče barve, polena rjave. Prvi plamen ima bronasto, drugi srebrno, tretji plamen in ogenj pa imata zlato podlago;

- listi pri gozdovnikih in gozdovnicah: orgoznake so krogi premera 20 mm s stiliziranim lipovim listom. Listi so zeleni, podlage pa bronaste za prvi, srebrne za drugi in zlate za tretji list;

- vozli pri popotnikih in popotnicah:

oznake vozlov so pravokotniki v dolžini 23 mm in širini 15 mm, s stiliziranim ambulantom vozlov v beli barvi. Podlage so bronaste za prvi, srebrne za drugi in zlate za tretji vozle označene veščine;

Slika 5: Oznake znanja.

Vir: <http://www.zts>

3.2.4 Oznake veščin so:

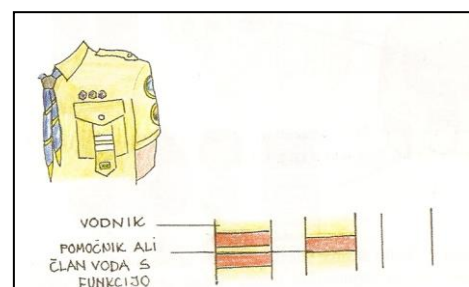
- pravilni šesterokotniki s stranico 15 mm za gozdovnike in popotnike,

- trikotnik v dolžini stranice 22 mm za medvedke in čebelice in

- ovalne oblike velikosti 25 mm za murne, ki se nosijo nad levim žepom srajce.

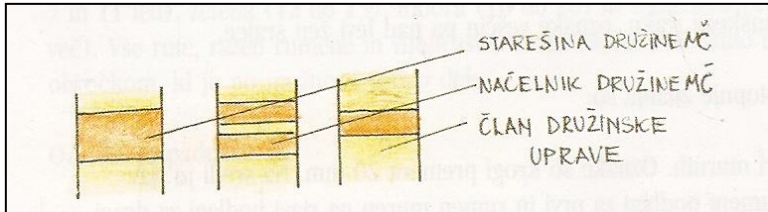
3.2.5 Oznake funkcij so na zgornji polovici članskega traku. Nosimo samo oznako najpomembnejše funkcije, ki jo trenutno opravljamo.

Oznaka vodnika sta trakova rdeče barve, širine 3 cm in višine 1 cm. Trakova sta 0,5 cm vsaksebi. Pomočnik vodnika in člani voda s funkcijo nosijo en takšen trak.

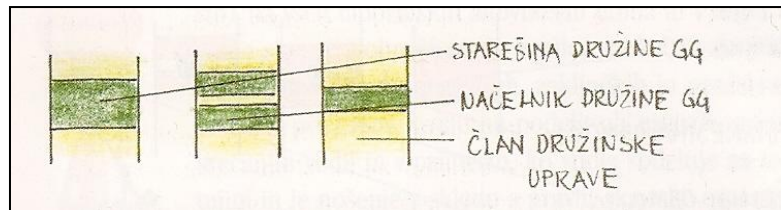
Raziskovalna naloga: Poznavanje taborništva

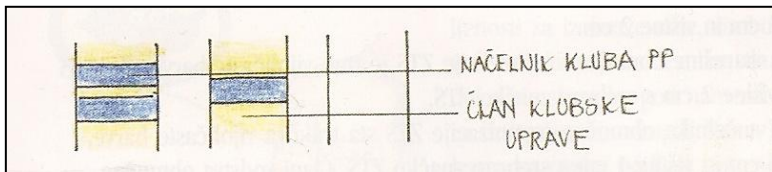
Oznaka za starešino družine MČ (skupine murnov) je trak oranžne barve, širine 3 cm in višine 2 cm. Oznaka za načelnika družine MČ (skupine

murnov) sta trakova oranžne barve, širine 3 cm in višine 1 cm. Člani družinske uprave nosijo po en takšen trak.

Oznaka za starešino družine GG je trak zelene barve, širine 3 cm in višine 2 cm. Oznaka za načelnika družine GG sta

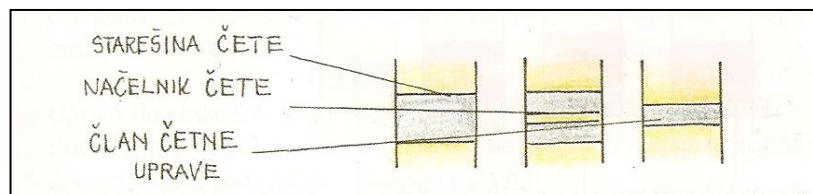

trakova zelene barve, širine 3 cm in višine 1 cm. Člani družinske uprave nosijo po en takšen trak.

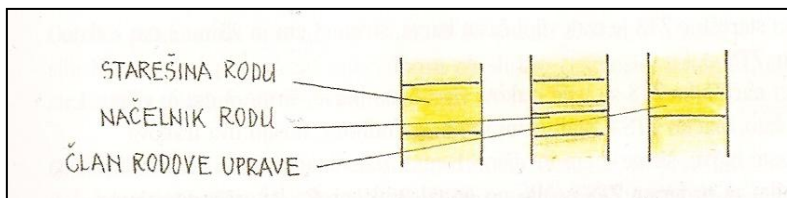

Oznaka za načelnika kluba PP sta trakova modre barve, širine 3 cm in višine 1 cm. Člani kluba PP s funkcijo nosijo en tak trak.

Oznaka starešine čete je trak srebrne barve, širine 3 cm in višine 2 cm. Oznaka načelnika čete sta trakova

srebrne barve, širine 3 cm in višine 1 cm. Člani četne uprave nosijo po en trak srebrne barve.

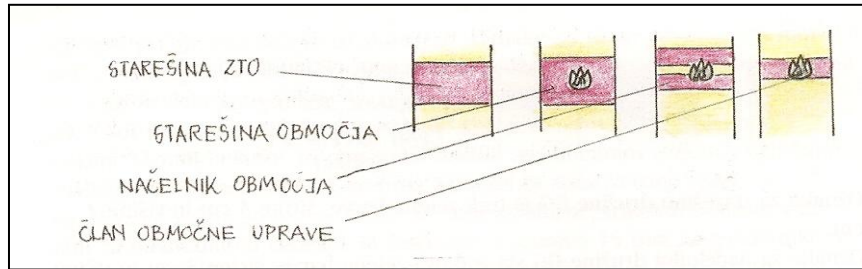
Oznaka starešine rodu je trak zlate barve, širine 3 cm in višine 2 cm. Oznaka načelnika rodu sta trakova zlate barve,

širine 3 cm in višine 1 cm. Trakova sta 0,5 cm vsaksebi. Člani rodove uprave in nadzornega odbora nosijo po en trak zlate barve.

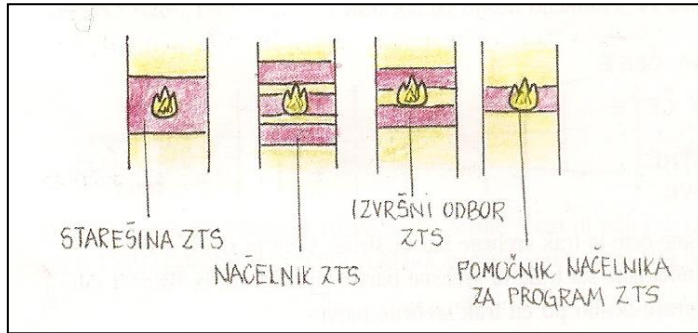
Raziskovalna naloga: Poznavanje taborništva

Oznaka starešine Zveze tabornikov občine (ZTO) je trak vijoličaste barve, širine 3 cm in višine 2 cm. Oznaka starešine

območne organizacije ZTS je trak vijoličaste barve, širine 3 cm in višine 2 cm s srebrno značko ZTS. Oznaka načelnika območne organizacije ZTS sta trakova vijoličaste barve, širine 3 cm in višine 1 cm s srebrno značko ZTS. Člani vodstva območne organizacije ZTS nosijo po en tak znak.

Oznaka starešine ZTS je trak vijoličaste barve, širine 3 cm in višine 2 cm z zlato značko ZTS.

Oznaka načelnika ZTS so trije trakovi vijoličaste barve, širine 3 cm in višine 1 cm z zlato značko ZTS. Ostali člani izvršnega odbora, nosijo dva trakova vijoličaste barve, širine 3 cm in višine 1 cm z zlato značko ZTS. Pomočniki načelnika za program ZTS nosijo po en tak trak, preko katerega je pripeta zlata značka ZTS.

Oznake tabornika vodje so: posebna ruta za vodje, obroček za ruto in ogrlica. Obroček in ogrlico nosimo skupaj s člansko ruto (modro ali vijolično) na vseh taborniških aktivnostih doma in v tujini. Ruto za vodje skupaj z obročkom in ogrlico lahko nosijo vodje tečajev za vodje na otvoritvah, zaključkih in predstavitvah osebnih projektov, vodje na podelitvah nazivov, na uradnih srečanjih vodij in v primerih, ko vodja sodeluje na tečaju v tujini in je nošenje v skladu s pravili skavtske organizacije, ki tečaj organizira. Oznaka slovenske šole za taborniške vodje je stilizirana sova (pri nas simbol modrosti, učenosti in pripravljenosti za izobraževanje, simbolizira tudi odločitev posameznika, da bo del svoje skavtske poti namenil vzgoji in izobraževanju drugih članov) rjave barve na ovalni podlagi rumene barve, širine 67 mm in višine 50 mm. Sova ima okoli vratu ogrlico z dvema obeskom - woodbadge-oma črne barve, kar pomeni izobraževanje vodij po mednarodnih načelih.

Oznako slovenske šole za taborniške vodje lahko nosi vsak, ki je končal teoretični del enega od tečajev v okviru te šole. Člani ZTS nosimo to oznako na desnem rokavu pod zastavico Slovenije.

3.2.6 Oznake taborniških odlikovanj nosimo nad desnim žepom. Dovoljeno je nositi tudi odlikovanja, podeljena po prejšnjih pravilnikih.

3.2.7 Oznake posameznih specialnosti in služb so ovalne oblike. V oznaki je stiliziran simbol posamezne specialnosti ali službe (ekološka izvidnica, gorska straža ipd). Nosimo jih nad levim žepom.

Oznake akcij so našitki poljubne oblike z motivi in napisi, ki predstavljajo določeno taborniško akcijo v Sloveniji ali v tujini. Nosimo jih na desnem rokavu pod slovensko zastavico. Oznako akcije nosimo največ eno leto po zaključku akcije razen oznak zletov oz. jamborejev, ki jih lahko nosimo do naslednje tovrstne akcije.

3.3 PRIZNANJA, ODLIKOVANJA IN SPOMINSKE OZNAKE ZTS

Za uspešno in prizadevno delo lahko člani in enote ZTS prejmejo priznanja, odlikovanja ali spominske znake. Priznanja lahko prejmejo tudi druge organizacije in posamezniki, ki pomagajo pri razvoju taborništva.

Spominski znaki za obletnico članstva podeljujejo taborniški rodovi članom za 10, 20, 30, 40, 50, itd. let članstva.

Posebne spominske oznake podeljujemo ob obletnicah ZTS in njenih enot - rodov ali drugih priložnostih.

3.3.1 Priznanja

Pohvala ZTS je listina, ki jo lahko prejmejo:

- posamezniki za vztrajno in uspešno delovanje ter vestno izpolnjevanje programa ZTS, za uspešno opravljeno pomembnejše delo ali organiziranje taborniške akcije, taborjenja, pohoda, tekmovanja ali drugih aktivnosti v rodu ali širše, ter za dejanja, ki pomagajo k boljšemu delovanju organizacije;
- rodovi za uspešno opravljeno pomembnejše delo ali akcijo, dobro organizirano taborjenje, pohod, tekmovanje ali drugo aktivnost v državnem merilu;
- druge skavtske organizacije za uspešno sodelovanje z rodovi, ali območnimi organizacijami ZTS.

Odličje 22. april je plaketa s taborniškimi motivom, ki jo lahko prejmejo člani za posebna junaška in nesebična dejanja, pri reševanju življenj ali premoženja in za posebna in pomembna dejanja v družbi.

Plaketa ZTS je najvišje priznanje ZTS za delo v organizaciji. Prejmejo jo lahko:

- člani za več kot dvajsetletno aktivno delo v organizaciji, za posebne uspehe pri delu in za njihov prispevek k razvoju organizacije;
- rodovi za uspehe pri izpolnjevanju rednega programa, vzgoji članstva in razvoju organizacije med dvema skupščinama ZTS. Hkrati dobijo še rdeč trak z napisom, ki potrjuje uspešnost rodu v tem obdobju in ga lahko nosijo na praporu;
- drugi samo za izjemno pomembna dejanja, ki so pripomogla k uspešnejšemu delu taborniške organizacije, lahko pa se jo podeli tudi najuglednejšim osebnostim slovenskega naroda ali najuglednejšim posameznikom v svetovnem skavtskem gibanju.

Zlata plaketa ZTS je priznanje, ki ga ZTS podeljuje ob visokih življenjskih jubilejih posameznikov, ki so večji del svojega življenja posvetili aktivnemu delu in razvoju taborniške organizacije in rodovom za dolgoletno kvalitetno delo (50 let in več), oziroma so vsaj petkrat osvojili plaketo ZTS.

3.3.2 Odlikovanja

Bronasti znak ZTS je znak ZTS, obrobljen z lovorovima vejicama na bronasti podlagi. Bronasti znak ZTS lahko prejmejo popotniki ali starejši člani, ki so z najmanj petletnim aktivnim delom v taborniški organizaciji dosegli uspehe pri vodenju in organizaciji posebnih aktivnosti ter izvajanju programa organizacije v okviru rodu ali širše.

Srebrni znak ZTS je znak ZTS, obrobljen z lovorovima vejicama na srebrni podlagi. Srebrni znak ZTS lahko prejmejo člani starejši od dvajet let, ki so najmanj desetletnim aktivnim delom v taborniški organizaciji, uspešnim vodenjem enot in izvajanjem programa, organiziranjem in vodenjem večjih akcij v rodu, območju ali v državniškem merilu dosegli uspehe, ki so jih uveljavili v območnem ali državnem merilu.

Zlati znak ZTS je znak ZTS obrobljen z lovorovima vejicama na zlati podlagi. Prejmejo ga lahko člani starejši od petindvajset let, ki so z najmanj petnajstletnim aktivnim delom v

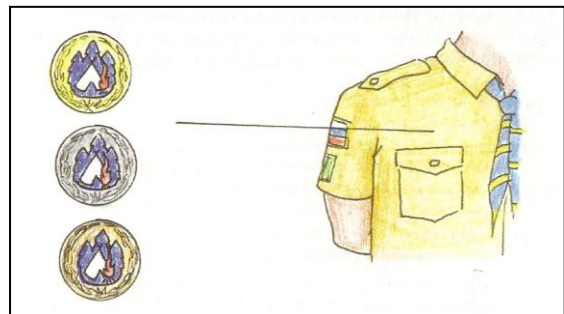

taborniški organizaciji, uspešnim vodenjem enot in izvajanjem programa, organiziranjem in vodenjem večjih akcij dosegli uspehe, ki so jih uveljavili v območnem ali državnem merilu.

3.3.3 Podeljevanje in nošenje priznanj in odlikovanj

Priznanja in odlikovanja podeljujemo na svečanostih, občnih zborih, na prireditvah ob Dnevu tabornikov, ob tabornih ognjih itd. Priznanja rodov in območja ter pohvalo ZTS, odličje 22. april in plaketo ZTS za rodove, lahko prejmejo posamezniki, rodovi in drugi po večkrat, znake ZTS, plaketo ZTS in zlato plaketo ZTS pa lahko dobijo posamezniki samo enkrat. Ob posebnih priložnostih lahko organi rodov in ZTS opredelijo in podeljujejo tudi druga priznanja in odlikovanja. Znak priznanja ali odlikovanja sme nositi samo odlikovanec.

Oznake posameznih odlikovanj nosijo člani nad desnim žepom taborniške srajce. Taborniki lahko nosijo tudi priznanja in odlikovanja, ki so jih prejeli po pravilnikih iz prejšnjih obdobj v ZTS. Na civilni obleki lahko člani ob svečanih priložnostih nosijo oznako najvišjega taborniškega priznanja, ki so ga prejeli.

Slika 6: Oznake odlikovanj.

Vir: <http://www.zts.org>

3.3.4 Priznanja za nečlane

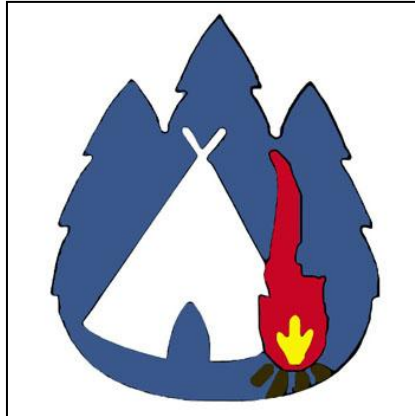
Pisna zahvala je priznanje nečlanom organizacije (posameznikom in skupinam) za občasna dejanja, ki so pripomogla k boljšemu delovanju taborniškega rodu ali za enkratno pomoč, ki so jo nudili ZTS. Posebno priznanje drugim organizacijam in osebam za njihov prispevek k delu taborniške organizacije podeljujemo kot zahvalo za dalj časa trajajočo pomoč in podporo ZTS ali enotam na lokalni ravni ali za enkratno in pomembno pomoč na državni ravni.

3.4 ZNAK ZTS

- tri smreke predstavljajo slovenske gozdove in gorovje, natančneje Triglav;
- modra barva predstavlja naše vodno bogastvo: reke, jezera, morje. Vse troje predstavlja okolje, kjer slovenske tabornike pogosto srečujemo;
- šotor je znak taborništva in preprostega življenja v naravi;
- ogenj je simbol življenja, neprestanega spreminjanja in gibanja. Opozarja nas na dvanajst taborniških zakonov, po katerih se taborniki ravnamo. Število dvanajst dobimo z množenjem

treh plamenov in štirih polen. Trije mali rumeni plameni opozarjajo medvedke in čebelice na njihove tri zakone.

Slika 7: Znak ZTS.

Vir: <http://www.zts.org>

3.5 PRAPORI IN ZASTAVE

Zastavice vodov, družin (skupin in klubov) so trikotne oblike s simetrično postavljenim znakom v krogu in napisi, izvezenimi na obeh straneh. So poljubnih barv. Nosimo jih na okroglih 2 do 2,5 cm debelih palicah, dolgih 180 cm za vodovo in 200 zadružinsko (skupinsko, klubska) zastavico.

Slika 8: Zastavice vodov, družin.

Vir: <http://www.zts.org>

Prapori čet, rodov in območnih zvez ter Zveze tabornikov Slovenije so pravokotni. Čete imajo sive, vsi ostali pa modre podlage.

Slika 9: Prapor čete.

Vir: <http://www.zts.org>

3.6 TABORNIŠKA PRISEGA

Taborniki uporabljamo prisege takrat, ko se vpiše nov član in potem mora priseči. Prisega je osebna zaobljuba, da bo nekdo po svojih najboljših močeh živel v skladu s tem zakonikom, ki jo da vsaka mlada oseba pred skupino vrstnikov, ko se odloči, da se bo pridružila gibanju.

S skavtsko prisego se mlada oseba zavestno in prostovoljno odloči sprejeti taborniške zakone in prevzame odgovornost za to odločitev, s tem da si osebno prizadeva (po svojih najboljših močeh). Dejstvo, da je prisega dana pred vrstniki, naredi osebno zavezo ne le javno, ampak simbolizira tudi družbeno obvezo do ostalih v skupini. Dajanje prisege je tako prvi simbolni korak v procesu samovzgoje.

Najbolj znana prisega:

*„Pri svoji časti obljubljam,
da bom zvest domovini,
da bom sprejel Duhovno resničnost, jo razvijal
in živel v skladu s taborniškimi zakoni.“*

3.7 TABORNIŠKI ZAKONI

Taborniški zakone imajo taborniki zato, da jih upoštevajo in spoštujejo. Taborniški zakoni so zakonik življenja - za vsakega posameznega tabornika in za člane enote skupno, ki temeljijo na skavtskih načelih.

Mladim zagotavljajo stvarno izkušnjo zakonika življenja v vsakodnevnem življenju, da na konkreten in uporaben način doumejo vrednote, ki jih taborništvo predlaga posamezniku kot osnovo za življenje.

V nadaljevanju sledijo zbrani nekateri taborniški zakoni:

TABORNIK JE ZANESLJIV. Z dejanji si pridobi zaupanje. Na njegovo čast se je mogoče zanesti.

TABORNIK JE ZVEST. Zvest je svojim tovarišem, vodniku, staršem in domovini.

Raziskovalna naloga: Poznavanje taborništva

TABORNIK JE PRIJAZEN. Je prijazen z vsemi in prijatelj vsem tabornikom. Je prijatelj živali, ljubi naravo, jo spoznava in varuje.

TABORNIK JE PRIPRAVLJEN POMAGATI. Je usposobljen in pripravljen pomagati človeku v nesreči in pomagati doma.

TABORNIK JE DISCIPLINIRAN. Posluša svoje starše, vodnika in je zavestno discipliniran.

TABORNIK JE VEDER. Je vesel, nasmejan in tudi težave premaguje z dobro voljo.

TABORNIK JE POGUMEN. Pripravljen se je soočiti z nevarnostjo, govoriti resnico in se boriti zanjo.

TABORNIK JE PLEMENIT. Je plemenit do vseh, zlasti do otrok, starih in bolnih ter pomoči potrebnih ljudi.

TABORNIK JE SPOŠTLJIV. Spoštuje starše in izkušenejše, različne navade, verovanja in prepričanja.

TABORNIK JE VEDOŽELJEN. Se uči in pridobiva nova znanja. Je prizadeven v šoli.

TABORNIK JE VARČEN. Varčuje, skrbi za svojo in skupno opremo in ne uničuje tuje lastnine.

TABORNIK ŽIVI ZDRAVO. Utrjuje svoje telo, se odreka slabim in škodljivim navadam, zlasti alkoholu, kajenju in mamilom.

3.8 TABORNIŠKE ŠEGE IN NAVADE

Odnose med taborniki urejajo poleg zapisanih zakonov tudi nepisana načela, ki jim pravimo taborniške šege in navade, ki nastanejo pri delu v organizaciji in pomagajo krepiti vodov duh. Razdelimo jih lahko na sledeča področja.

3.8.1 Taborni objekti

Dogovorjena so pravila, kaj vse mora imeti tabor (vhod, napis na vhodu, ograja, ime tabora, jambor, šotori, kuhinja, jedilnica, latrina, večni ogenj, jama za odpadke, jama za pepel, ekonomov šotor, taborno ognjišče, taborni stenčas, sanitetni šotor, tabuji, mostič za zastavo, taborna zastava, šotori za dekleta, fante, gospodarski šotor), kakšne knjige je treba na taboru voditi, kako poslovati in podobno.

3.8.2 Taborni program

Taborniškemu programu pravimo s skupnim imenom gozdna šola. Določa naslednje vsebine: odhod na taborjenje, v avtobusu, pred vhodom v tabor, vstopanje v tabor, začetek tabora, vstajanje in budnica, dvigovanje zastave, večni ogenj, zbor in zastava, obroki hrane, ocenjevanje šotorov in ležišč, falanga, vodovi koticiki, trofeje iz narave, taborni patenti, taborni izumi, čas med obroki, nočne igre, slavnostna obljuba in prisega, taborniška imena, taborniška poroka, krst, taborna pesem, žure, taborni znak, spanje in vstajanje, med prazniki, prosti dnevi, taborniška štafeta, sveče ob zaključku,

3.8.3 Dežurstva

Nujna so na vseh akcijah, kjer se zbere več ljudi. Poskrbeti je treba za hrano, varnost in veliko drugih stvari.

3.8.4 Taborni ogenj

Program za vsak taborni ogenj mora biti čimbolj skrbno pripravljen, saj je ogenj simbol večnosti in življenja, taborni ogenj pa predstavlja življenje na taborjenju.

3.8.5 Taborni gostje

V tabor ne sme nenapovedano nihče, ki ne biva v njem.

3.8.6 Razne šege in navade

Priznanja za taborne dosežke, posebna priznanja, podpisi taborečih, kraja zastave, kronika, razstava, zbor taborečih doma, taborna pošta, obleka na taborjenju,... Sodobne šege in navade so taborni našitek, taborna značka, taborni časopis, odlikovanja, taborna majica,....

3.9 TABORNIŠKI POZDRAVI

Splošen taborniški pozdrav:

Z-D-R-A-V-O

ZDRAVO, ZDRAVO, ZDRAVO

Ob slovesu:

”Srečno.”

Geslo zveze tabornikov Slovenije (ZTS):

”Z naravo k boljšemu človeku.”

Moto posameznika:

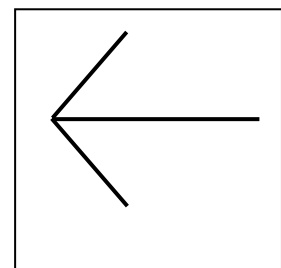
”Bodi pripravljen.”

3.10 KOMUNIKACIJA

3.10.1 Potni znaki

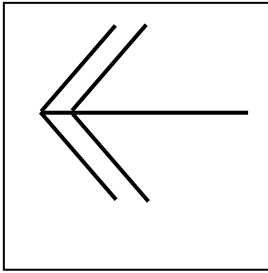
Posebna zvrst signaliziranja oziroma prenašanja skritega sporočila pri tabornikih so potni znaki. Taborniki jih uporabljamo na izletih, orientacijskih tekih ter tekmovanjih, skratka takrat, ko vemo, da bo po isti poti prišla še druga skupina. Takim tekmovanjih pravimo ”LOV NA LISICO”. Znake postavljamo ob desni, včasih pa tudi ob levi strani poti. Postavljeni naj bodo tako, da jih vsak tabornik hitro najde ali že od daleč vidi. Lahko pa jih tudi skrijemo in preizkušamo iznajdljivost in dobro oko tabornikov, ki hodijo za nami. Nekaj primerov:

HODI V TEJ SMERI: Kadar je razpotje in ne veš v katero smer bi šel, ti znak pokaže smer, v katero moraš hoditi!

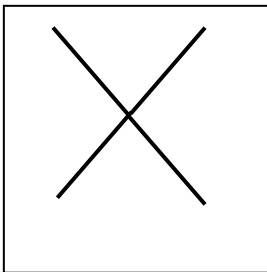
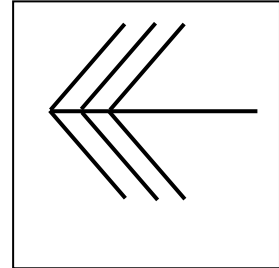

Raziskovalna naloga: Poznavanje taborništva

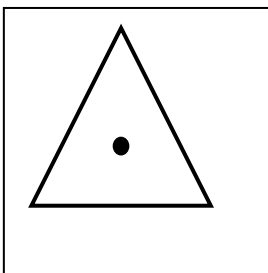
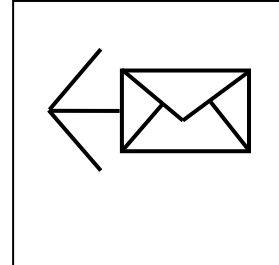
HITRO HODI V TEJ SMERI: Kadar je razpotje in ne veš v katero smer bi šel, ti znak pokaže smer, v katero moraš hitro hoditi!

TECI V TEJ SMERI: Kadar je razpotje in ne veš v katero smer bi šel, ti znak pokaže smer, v katero moraš teči!

NE HODI PO TEJ POTI: Kadar je razpotje in ne veš v katero smer bi šel, ti znak pokaže smer, v katero ne smeš iti!

PISMO V TEJ SMERI: Če potrebuješ kakšen napotek za na pot poišči ta znak in pove ti, da je pismo (napotek) v tej smeri.

ŽVIŽGAJ NA TEM MESTU: Kadar pot vodi po gozdu in si blizu kontrolne točke in naletiš na ta znak, moraš zažvižgati, da te slišijo.

BODI OPREZEN: Kadar prideš na brezpotje in vidiš ta znak, veš da moraš biti pozoren na okolico in pozoren na dogajanje okoli sebe.

3.10.2 Signalizacija

Signaliziranje pomeni sporazumevanje z dogovorjenimi znaki na večje daljave. Poznavanje Morsejevih znakov in semaforja nam često koristi. Včasih rešuje življenje, ko s pravnimi znaki pravočasno priključimo pomoč.

Signaliziranje so poznali že stari Egipčani, ki so si pošiljali znake s pomočjo zrcal. V času turških vpadov na slovensko zemljo so se kmetje obveščali s kresovi. Še dandanes se črnska plemena v Afriki obveščajo med seboj s posebnim udarjanjem na bobne, ki so napravljeni iz votlih drevesnih debel. Indijanci v Severni Ameriki so se sporazumevali z dimnimi signali.

Še pred izumom telegrafa so ljudje najprej v Franciji, potem tudi drugje, prenašali sporočila optično s pomočjo velikih **semaforjev**. Semaforje uporabljamo sedaj predvsem za cestno in železniško signalizacijo. Mornarji imajo posebno abecedo iz zastavic, ki jih obesijo na vrvi. Prav tako uporabljajo abecedo - semafor (Winklerjeva abeceda), pri kateri položaji obeh rok pomenijo posamezne črke in številke.

Morse Samuel Linley Brese je bil severnoameriški slikar in izumitelj. Leta 1837 je sestavil abecedo iz točk in črtic. Po njem jo imenujemo **Morsejeva abeceda**. Je zelo uporabna. Prenašamo jo lahko z zastavicama, piščalke, lučjo, zrcalom, trkanjem na steno, zakrivanjem in odkrivanjem ognja, dimom itd.

A	• —	U	• • —
B	— • •	V	• • • —
C	— • — •	W	• — —
D	— • •	X	— • • —
E	•	Y	— • — —
F	• • — •	Z	— — • •
G	— — •		
H	• • • •		
I	• •		
J	• — — —		
K	— • —	1	• — — — —
L	• — • •	2	• • — — —
M	— —	3	• • • — —
N	— •	4	• • • • —
O	— — —	5	• • • • •
P	• — — •	6	— • • • •
Q	— — • —	7	— — • • •
R	• — •	8	— — — • •
S	• • •	9	— — — — •
T	—	0	— — — — —

Slika 10: Morsejeva abeceda.

Vir: www.zts.org

Morsejev telegrafski aparat je priprava, s katero oddajamo sporočila s tasterjem (tipko), sprejemamo pa ga lahko akustično (zvočno - na sluh) ali optično (po vidnih znakih na traku).

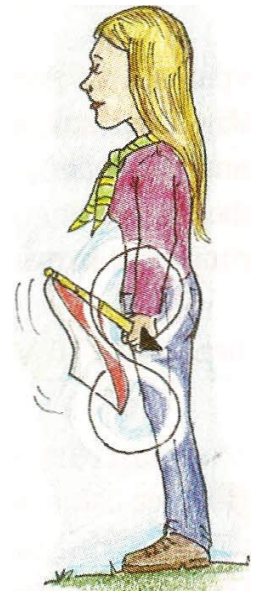
Skoraj tako pomembno kot znanje abecede je tudi to, da znamo pravilno vzpostaviti zvezo med oddajnikom in sprejemnikom. Dogovoriti se je potrebno za posebne znake in sicer za začetek oddajanja, za nepravilno oddano ali sprejeto črko, besedo, za konec besede ali šifre, konec stavka, konec oddajanja in še kaj. Radioamaterji, ki se še največ ukvarjajo z vzpostavljanjem zvez, imajo celo vrsto kratic, ki jim pomenijo kar cel pojem.

Praviloma so **signalne zastavice** kvadratne oblike s stranico 45 cm, dolžina paličic je okrog 65 cm. Signalni zastavici zašijemo iz blaga dveh barv, ki močno izstopata iz ozadja, pred katerim oddajamo znake. Pozimi se najbolj vidijo zastavice modro-rumene barvne kombinacije, poleti pa belo-rdeče. Površina ene barve blaga mora biti na isti zastavici enaka površini druge barve.

Ilustracija prikazuje razporeditev barv in oblike krojenja barvnega blaga. Temna barva zastavice na sliki pomeni rdečo oziroma modro barvo, svetlejša stran pa belo oziroma rumeno. Pri signaliziranju s semaforjem uporabljamo dve zastavici, pri oddajanju znakov v morseju pa uporabljamo lahko obe ali pa samo eno zastavico.

Z dvema zastavicama oddamo piko, tako da zamahnemo z eno roko, za črto pa zamahnemo z obema. Zamahujemo tako, da roko v zapestju obračamo in da gledano s strani opišemo iztegnjeno osmico. Tako zastavica ves zamah plapola in je dobro vidna.

Z eno zastavico oddajamo piko tako, da z iztegnjeno roko zamahnemo z zastavico ob telesu gor in dol. Za črto pa zamahnemo ob telesu in še nad glavo v enem zamahu.

Slika 11: Signalna zastavica.

Vir: www.zts.org

4. TABORNIŠKE VEŠČINE

Taborniške veščine so spretnosti in znanja, ki jih taborniki želimo, poskušamo in moramo osvojiti. Veščine so namenjene tabornikom starim vsaj dvanajst let. Sistema taborniških veščin ne smemo enačiti s sistemom preizkušenj (listi in vozli). V mnogo čem sta si sicer podobna, vendar je nekaj pomembnih razlik. Preizkušnje osvajamo drugo za drugo, taborniške veščine pa lahko osvojimo več hkrati. Če preizkušnja zahteva osvajanje spretnosti in znanja z večih področij (taborništvo in narava, skupnost, zdravje, kultura), posamezne taborniške veščine praviloma zahtevajo spretnosti in znanja le s svojega področja.

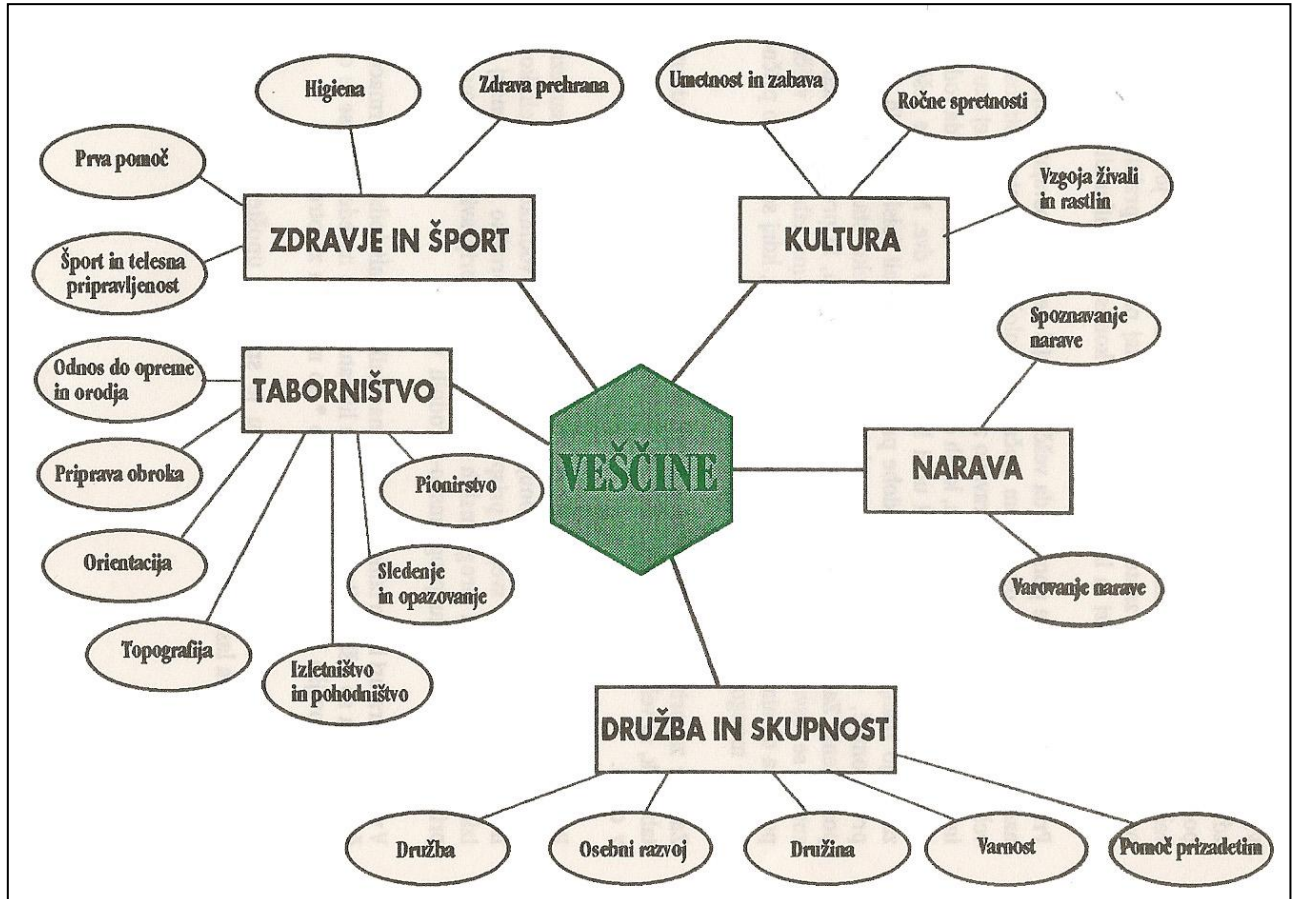
Značilnost sistema taborniških veščin je v postopnosti osvajanja spretnosti in znanj. Postopnost se izraža z večjim številom veščin na področjih, ki jih taborniki še posebej gojimo (izletništvo, orientacija, topografija, pionirstvo, priprava hrane, ...) in z usmerjanjem vodnikov in načelnikov h kombiniranemu osvajanju spretnosti in znanj posamezne preizkušnje s pomočjo veščin, ki so namenjene tej starosti.

Vodnik ali načelnik naj svetuje, kdaj in katere veščine bodo člani osvajali, vendar ne sme pozabiti, da je osvajanje veščin stvar posameznika. Vsak član lahko izbira, katere veščine bo in katerih veščin ne bo osvajal če je njegov interes na nekem področju zelo izrazit, bo spretnosti in znanja s tega področja osvajal hitreje od ostalih. Normalno je, da bo zelo hitro osvojil vse veščine s tega področja. Naloga vodnika ali načelnika je, da motivira člane k osvajanju lažjih veščin z vseh področij, torej tudi tistih, ki jih člani najprej ne marajo. Na tak način bodo člani spretnosti in znanja potrebna za posamezno preizkušnjo osvojili s pomočjo osvajanja petih do desetih veščin.

Veščine osvajajmo na izletih, zimovanjih ali taborjenjih. Tako se bomo izognili nepopularnim ali celo neproduktivnim predavanjem na vodovih ali klubovih srečanjih in ustvarili motivacijski moment, ki ga taborniški inštruktorji ne smemo zanemariti.

Veščino priznajo takoj, ko člani izpolnijo zahteve za priznanje. Veščino lahko priznajo le tisti, ki so jo že osvojili. Podelimo jih le nekajkrat v letu ob slovesnih priložnostih (dan rodu, dan tabornikov, občni zbor rodu ...), v prisotnosti staršev in drugih povablencev (šola, lokalna skupnost...). Veščine naj podeli načelnik rodu ali njegov namestnik.

Slika 12: Razdelitev taborniških veščin.

Vir: Posega, A. 1996.

Veščine so razdeljene v pet programskih področij: taborništvo, narava, kultura, zdravje in šport ter družba in skupnost. Vsa področja so razdeljena na posamezne programske sklope. V vsakem programskem sklopu je vsaj ena veščina. Pri vseh veščinah je priporočeno, pri kateri starosti jo člani pričnejo osvajati, njen namen, zahteve za priznanje, nekaj primerov praktične izvedbe posameznih zahtev, viri in literatura ter nasvet komisije vodniku ali načelniku.

Priporočena starost ne pomeni, da veščine mlajši ne smejo osvajati, vendar je nasvet komisije, naja z osvajanjem počakajo. Določitev, za katero starost je veščina primerna, je pogojena z ravniyo znanja, ki ga član običajno v tej starosti ima. Mnogo veščin zahteva znanja, ki jih člani dobe v šoli. Ni smotrno, da vodnik člane uči to, kar se bodo v šoli učili šele čez leto ali dve. Nekatere veščine zahtevajo znanja, ki jih člani pridobe pri izven šolskih ali šolskih

Raziskovalna naloga: Poznavanje taborništva

tečajih (npr. prva pomoč, cestno-prometni predpisi), kjer je neka starostna meja že postavljena. Zadnji razlog pa je v osnovnem programu, ki predvideva, katera znanja se osvajajo in tudi kdaj. Ker je namen sistema taborniških veščin podpora osvajanju osnovnega programa, je opredelitev, kdaj se večino prične osvajati mnogokrat pogojena z osnovnim programom.

Zahteve za priznanje veščine so v celoti obvezne. Vodnik, načelnik oziroma tabornik, ki večino priznava, je ne sme priznati članu, ki teh zahtev ni izpolnil v celoti.

Pod zahtevami za priznanje je nekaj praktičnih primerov, kako lahko posamezne zahteve izpolnimo. Prav tu se ponuja priložnost vsem vodnikom, načelnikom in inštruktorjem, da s svojimi prispevki obogatijo taborniško knjigo znanj in izkušenj. Skrita želja programskih komisij je, da pripravimo posamezne priročnike o osvajanju programsko-sorodnih veščin.

5. TABORNIŠKA OBLAČILA

Najbrž se vsi starši zavedajo, da bodo njihovi otroci, ko postanejo taborniki, potrebovali nekaj tabornikove opreme in si pod tem predstavljajo spalno vrečo, pa kakšne pohodniške čevlje in še kakšna primerna oblačila. Potem pa pride prvi tabor ali prvo zimovanje in prvi šok ob seznamu obvezne in priporočljive opreme. Kakšen teden pred taborom se potem prične divji lov na zahtevane potrebščine, denar kar leti iz denarnice in na koncu se izkaže, da stvari sploh niso bile najbolj ustrezne. Prav za take primere začnemo z našo serijo nasvetov o nakupu obvezne in priporočljive opreme.

Pojem obvezne opreme zavzema nekaj osnovne tabornikove opreme, ki naj bi jo imel prav vsak. S to opremo gre lahko vaš otrok mirno na tabor, nekajdnevni izlet z bivačiranjem v naravi, na zimovanje, kjer bo spal v koči in hodil na nezahtevne izlete. Priporočljiva oprema je tista, ki razširi te izlete na bolj zahtevne, vremensko bolj neugodne in ki naredi življenje taborniku bolj udobno. Vsekakor ta seznama nikakor nista popolna, saj vsak ob lastnih izkušnjah najlažje ugotovi, česa mu primanjkuje in česa ima preveč oz. kaj bi mu bolj prišlo prav.

5.1 SPALNA VREČA

Pa začnimo z obvezno opremo. Najprej je tu dobra spalna vreča. Ponavadi je prva spalna vreča, ki jo kupimo, malo bolj topla, da jo imamo lahko za vse letne čase. Obstajata dve vrsti spalnih vreč - polnjene s puhom ali pa s sintetiko. Med starejšimi taborniki vlada prepričanje, da so primernejše puhaste spalne vreče, ker imajo boljšo toplotno izolacijo. Je pa res, da je puh bolj občutljiv na vlago kot sintetika, a to na naših akcijah niti ni tako problematično.

Slika 13: Spalna vreča.

Vir: <http://www.rutka.net>

Za vaše otroke je najbolj primerna taka spalna vreča, ki vsebuje 600 gramov puha. V taki spalni vreči lahko spimo na taborjenju (lahko nam je celo malce vroče), prav tako pa se brez problemov odpravimo tudi na jesenski izlet, kjer temperature na prostem ponoči praviloma ne presegajo deset stopinj nad ničlo. Naslednja stvar, ki določa dobro spalno vrečo, je razmerje med finim puhom in perjem. To razmerje izrazimo na primer kot 70/30, kar nam pove, da je v spalni vreči 70% finega puha in 30% perja (perje vzdržuje obliko spalne vreče). Vsako višje razmerje v korist puha pomeni, da je spalna vreča toplejša. Resda so ponavadi puhaste spalne vreče dražje od sintetičnih, a to se povrne takrat, kadar pritisne mraz, in vašega otroka zato ponoči ne bo zeblo.

Kaj še opazimo, ko kupujemo spalno vrečo? Tako puhaste kot tudi sintetične spalke imajo ponavadi pršit listek, na katerem piše, pri kakšnih temperaturah lahko spimo v določeni spalni vreči. Vsi proizvajalci si hočejo s temi listki zagotoviti čim širši krog kupcev, kar pomeni, da so tiste številke včasih malce za lase privlečene. Najnižja temperatura na spalni vreči pomeni ekstremno temperaturo, pri kateri še ne pride do podhladitve, a pri tej temperaturi okolja zagotovo celo noč ne bomo zatisnili očesa. Najbolj merodajna je temperatura, ki predstavlja udobno spanje. Ponavadi vas bodo nepodučeni prodajalci v kvalitete spalne vreče poizkušali prepričati ravno s tisto ekstremno temperaturo, češ, pogledjte pri kakšnem mrazu se da spati v tej spalni vreči. Take spalne vreče ponavadi prodajajo v raznih nakupovalnih centrih, prodajalci pa po vsej verjetnosti še nikoli niso spali na prostem razen poleti ob morju. Že mogoče, da je cena take spalne vreče zelo všeč vaši denarnici, a vseeno je to ponavadi naložba, ki jo bodo vaši otroci prekleli prvič, ko jih bo ponoči zeblo.

Življenska doba puhaste spalne vreče je ob normalni uporabi ocenjena na približno pet let. Po tem času je seveda še vedno primerna za uporabo, je pa njena toplotna izolacija zaradi izgube puha v letih uporabe precej zmanjšana. Spalne vreče izdeluje veliko različnih podjetij, tu naj omenim slovenski ABS, ki izdeluje kakovostne spalne vreče. Znane so še spalne vreče naslednjih tujih proizvajalcev: Ferrino, Camp, Salewa ...

5.2 NAHRBTNIK

Zelo pomemben del naše opreme je tudi pravilno oblikovan nahrbtnik. V tega se splača vložiti nekaj več denarja, saj ga bo otrok nosil prav v času rasti in je zato zelo pomembna pravilna oblikovanost hrbtišča. Poleg tega ga kupujete za daljše časovno obdobje in morate upoštevati,

da bo najbrž vaš otrok s tem nahrbtnikom poleg domačih gora raziskoval najbrž tudi tuje dežele.

Če kupujete nahrbtnik za 9 letnega otroka, predlagamo nakup nahrbtnika, ki ima prostornino okoli 45 litrov. Za starejšega GG-ja (7. ali 8. razred), pa predlagamo, da kupite nahrbtnik s prostornino okoli 60 litrov. Zakaj take prostornine? Predvsem pri MČ-kih je tako, da se ponavadi z nami taborniki, ne odpravijo kaj več kot na dvodnevni izlet. Medtem ko GG-ji hodijo tudi že na zimovanja, prvomajske izlete, tam pa potrebuješ že malce večji nahrbtnik, saj takšne akcije praviloma ne trajajo manj kot štiri dni. Bistveno je, da gre vsa oprema, ki jo otrok potrebuje za določen izlet v nahrbtnik in da mu ni potrebno svoje opreme vezati na zunanjo stran nahrbtnika. In tisti, ki imajo premajhne nahrbtnike ponavadi navežejo na zunanjo stran spalno vrečo, ki pa se tam ne "počuti" najboljše, še posebej, če začne med izletom deževati.

Ena od lastnosti dobrega nahrbtnika je, da ima po višini nastavljivo hrbtnišče - glede na to, da otroci rastejo, je to kar nujno. Prav tako mora imeti nahrbtnik pas za okoli bokov, ki je ovit s kakšno peno. Praviloma bi morali na bokih nosti 60% teže nahrbtnika. Če te pasovi niso oviti s peno, nas vse skupaj kaj kmalu ožulji. Če pa teh pasov ni, pa hrbtnica toliko bolj trpi.

Vsekakor mora biti zunanji material nahrbtnika narejen iz kakšnega nepremočljivega materiala. V praksi se kasneje izkaže, da voda v nahrbtnike udara prevsem po šivih in zadrgah, zato se splača kupiti pelerino za nahrbtnik (vreče, ki jih ob dežju damo čez nahrbtnik). Nekateri nahrbtniki imajo to pelerino že vgrajene v svojih kapah.

Pomembna malenkost je tudi koliko trakov za pripenjanje na zunanji strani nahrbtnika ima določen model. Armafleks se ponavadi zaradi svoje velikosti vedno znajde na zunanji strani nahrbtnika. Na zunanjo stran nahrbtnika ponavadi pritrdimo tudi dodatne žepe, palice, smuči, cepin... A to je možno samo, če ima nahrbtnik dovolj primernih trakov.

Pri velikosti se nikar ne držite pravila, da je večje tudi boljše. Zavedajte se dobro znanega dejstva, več prostora imaš, več boš vzel s sabo.

Med tovarnami, ki izdelujejo nahrbtnike naj omenim Berghaus, Karrimor, Lowe Alpin, Ferrino, Millet, Mamut in drugi.

5.3 FLIS

Najbrž velikokrat slišite besedo flis, pa vam nikoli ni popolnoma jasno, kaj to pomeni. Z besedo flis namreč označujemo dve stvari: posebno tkanino, iz katere so narejena številna

pohodniška in alpinistična oblačila, in jopič, narejen iz te tkanine. Sama beseda izvira iz angleške fleece (po angleško to pomeni runo), ki je oznaka za tkanino. Po sestavi je to 100 odstotni poliester, ki pa je tkana na poseben način. Zato ima ta tkanina nekaj lastnosti, ki so izredno pomembne za vse pohodnike in alpiniste:

- je zelo topla,
- je zelo lahka,
- se ne zmoči hitro,
- se hitro suši ingreje tudi, kadar je mokra!

Slika 14: Flis.

Vir: www.rutka.net

Toplotni učinek tkanine je odvisen od gostote tkanja, zato jo glede na težo, delimo na 100-gramsko, 200-gramsko in 300-gramsko. Za jopiče, šale, kape, rokavice in hlače ponavadi uporabijo 200-gramski flis, ki je popolnoma primeren za naše podnebje. 100-gramski flis najdemo v tankih puloverjih in pulijih ter nekaterih vrstah termo perila (hlače in majice). 300-gramski flis je primeren za izredno hladne razmere. Čeprav se vam morda zdi, da tako tanek jopič ne bo dovolj topel za vašega otroka, je to napačen vtis. Še posebej se izkaže flis, če ga kombiniramo s termo perilom, saj potem skorajda ne rabimo ničesar več.

Vendar pa ima tudi flis svojo pomanjkljivost: ni popolnoma neprepusten za veter, zato nas lahko na izpostavljenih mestih prepiha, kar še posebej, če smo mokri, ni preveč prijetno. Zato ga ponavadi dopolnimo z jakno, anorakom ali čim podobnim. Te pomanjkljivosti so se zavedli tudi izdelovalci, ki so zato začeli izdelovati posebne vrste flisa, ki se imenujejo Windstop. Pri tej tehniki med dve plasti flisa stisnejo eno plast GoreTex-a, ki tako deluje kot vgrajen anorak in odlično ščiti pred vetrom. Takšni jopiči in druga oblačila iz tega materiala so pogovorno znani kot vindštoperji.

Tkanina flis je izredno lahka, zato je primerna za pohode, kjer moramo vse svoje imetje nositi s sabo, saj je lažja od volnenih puloverjev. Pri oblačilih iz flisa moramo paziti tudi na pravilno pranje, saj pri pranju ne smemo uporabljati mehčalca!

Najbolj znani in cenjeni izdelovalec tkanine flis je podjetje Polar, ki svojo tkanino vidno označi s svojim znakom PolarTec (rdeč trikotnik na črni podlagi). Vendar pa to podjetje izdeluje le tkanino, medtem ko oblačila izdelujejo druga podjetja, med njimi NorthFace, Berghaus, Camp ... in slovenska Dumo in MayaMaya.

Prav zaradi dejstva, da GoreTex tkanina v vindštoperju nadomešča anorak ali jakno, se splača vanj investirati le, če vaš otrok še nima nobene primerne jakne ali anoraka. Vsa zgoraj naštetá podjetja izdelujejo tudi vindštoperje.

5.4 GOJZARJI

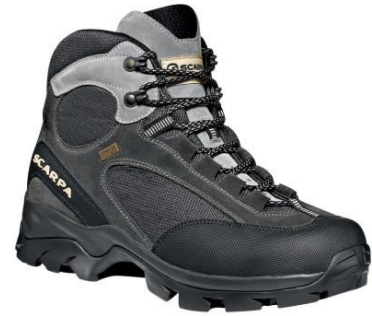
Naslednja pomembna stvar, brez katere vaš otrok nikakor ne sme v hribe, pa so gojzarji. Zakaj to tako poudarjamo? Ker se zadnje čase dogaja, da nekateri člani, še posebej tisti, ki so v letih, ko se morajo prav z oblačili najbolj dokazovati, pridejo na izlet v visokogorje v mestnih supergah ali bulerjih. Verjamemo, da je to izredno pomembno za njihov imidž, ampak morda bi jih lahko starši pred odhodom od doma pogledali v noge in jim razložili, da je varen korak pomembnejši od imidža!

Skratka, poznamo več vrst gojzarjev: nizke pohodne čevlje (t.i. trekking čevlje), visoke pohodne čevlje in visoke pohodne zimske čevlje. Trekking čevlji so namenjeni pohodom predvsem po ravnem terenu z nekaj malega vzpona, so lahki in zato primerni za pohode. Njihova slabost je ta, da noge ne stabilizirajo v gležnju, zato je večja nevarnost zvina. Pri nakupu moramo paziti na dobro oblikovanost in trdnost podplata, da nam ne bo drselo. Visoki pohodni čevlji so pravzaprav navadni gojzarji, ki jih lahko kupite povsod. Tu lahko izbirate med različnimi modeli, od bolj lahkih (že skoraj trekking) do težjih in bolj trdih (že skoraj zimskih). Primerni so za vse letne čase, vendar pozimi ne za visokogorske ture, kjer lahko naletimo na poledenela ali spihana mesta. Za te razmere so primerni posebni zimski pohodni čevlji (zimski gojzarji), ki so težji, izredno trdni, s trdim podplatom, na katerega se dajo namestiti dereze. Ti zimski čevlji so po svoji funkciji že malo podobni pancernjem, zato se jih splača kupiti le, če se vaš otrok ne namerava ukvarjati s turnim smučanjem, saj sicer za zimske vzpone zadostujejo turnosmučarski pancernji, ki so zato tudi posebej oblikovani.

Gojzarji so lahko izdelani samo iz usnja, usnja s Corduro, lahko pa so dopolnjeni tudi z membrano GoreTex. Od debeline usnja (1 do 3,2mm) je odvisna trdota čevlja in robustnost. Trdoto čevlja izberemo glede na vrsto aktivnosti, velja pa tudi pravilo, da težji ko je nahrbtnik, trši mora biti čevelj.

Paziti morate tudi na podplat. Ponavadi je delo znanega podjetja Vibram (imajo zelo prepoznaven rumen znak na sredi podplata), ki je izdelan iz posebne neдрseče gume. Nikar ne kupujte gojzarjev, ki imajo raven podplat! Podplat mora biti rezan (tako, da od strani malo spominja na traktorske gume), da otroku pri hoji ne bo zdrsavalo. Še nekaj izdelovalcev: Scarpa, Meindl, Garmont, La Sportiva in slovenski Alpina in Planika.

Slika 15: Gojzarji.
Vir: www.rutka.net

6. TABORNI OGENJ IN TABORNI VOZLI

6.1 TABORNI OGENJ

Seveda je najprej potrebno poskrbeti, da bomo pripravili primerno kurišče. Odvisno od velikosti ognja, ki ga želimo postaviti, očistimo travnik ruše. Pri tem pazimo, da jo kar najbolj skrbno prenesemo nekam, kjer nam ne bo v napoto in bomo lahko skrbeli za njeno ohranitev. Med taborom jo moramo večkrat zaliti. Nato okoli tako očiščenega kurišča naložimo kamne, da nam ogenj med večernim programom ne uide.

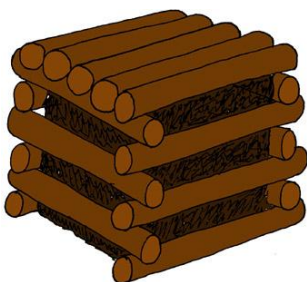
Postavljanje začnemo tako, da v sredino kurišča zapičimo ali zabijemo malce močnejšo svežo palico, ki nam bo služila za oporo, ko bomo okoli nje nalagali veje, pa tudi za naravni dimnik, okoli katerega se bo vil dim, da nam ne bo pokvaril celotnega programa. Nato okoli palice naložimo nekaj netiva: lahko uporabimo suhe smrekove vejice in smolo, morda suho listje, vsekakor pa ne časopisnega ali celo kakšnega drugega papirja. Skavt zna ogenj prižgati brez teh pripomočkov. Kdor je v netenju ognja že malo bolj izkušenj bo poizkusil prižgati ogenj celo na indijanski način, malce manj izkušeni pa s šibicami, in spet nikakor ne z vžigalnikom! Ko smo pripravili netivo, začnemo okoli palice nalagati najprej manjše vejice, predvsem suhe morajo biti, nato pa čedalje debelejše. Oblika, kako bomo postavili ogenj, je v celoti prepuščena naši domišljiji. Kot predlog pa vam podajamo nekaj osnovnih oblik ognjev.

6.1.1 Piramidni ogenj

Najenostavnejša oblika, ki je osnova vsem ostalim oblikam. Veje preprosto nalagamo v krogu s tanjšimi vejami v sredini in debelejšimi navzven.

6.1.2 Kocka

Za osnovo uporabimo piramidni ogenj, nato pa enako dolge in debele veje nalagamo v obliki kocke.

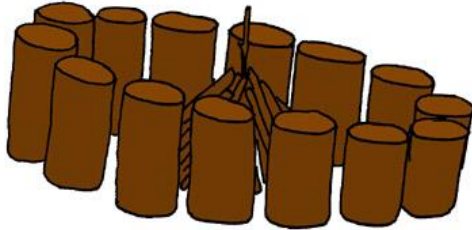

6.1.3 Zvezdni ogenj

Osnova je piramidni ogenj, okoli katerega naložimo debelejša polena. Ko ta zgorijo v sredini, jih potisnemo v ogenj in tako lažje nadzorujemo velikost in toploto ognja, da nam ni prevroče.

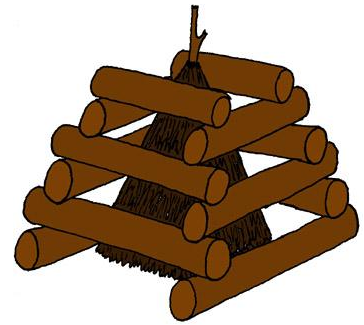
6.1.4 Polinezijski ogenj

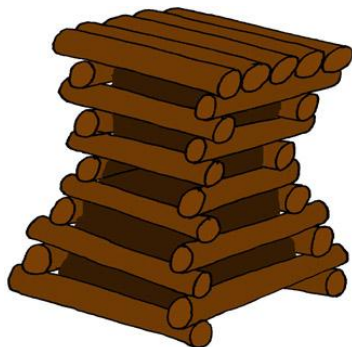
Vkopljemo ga v zemljo. Primeren je predvsem za stražo, ker je tak ogenj težje videti iz daljave.

6.1.5 Pagodni ogenj

Za osnovo spet uporabimo piramidni ogenj, okoli katerega nalagamo v kvadratni obliki čedalje krajša polena.

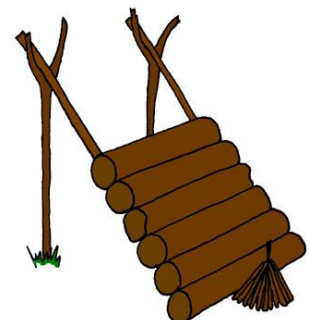
6.1.6 Dvojna pagoda

Za malce izkušenejše mojstre postavljanja ognjev. Tak ogenj, če je dobro postavljen, se bo sesul sam vase, ko bodo polena v sredini dvojne pagode zgorela. Treba pa je opozoriti, da je ogenj precej visok, zato lahko kaj hitro pride do presenečenja, če se le-ta ne sesuje sam vase. Poskrbeti moramo za varnost!

6.1.7 Stražni ogenj

Uporablja ga straža, saj se tak ogej nalaga sam, ko polena spodaj zgorijo. Hkrati se drva naložena na dve palici tudi sušijo. Seveda pa v praksi stvar ne deluje vedno, zato je primernejše, če so polena zelo kratka.

6.2 TABORNI VOZLI

Vrvi in vozli so v gozdovništvu pomemben pripomoček za povezovanje različnih enot v celoto, za izdelavo raznih priprav in celo za imobilizacijo poškodovanega uda. Zato je uporaba vrvi in vozlov ena izmed pomembnejših veščin.

6.2.1 Vrvi

Osebo imamo najraje sodobne sintetične pletene vrvice z veliko nosilnostjo in vzdržljivostjo. Uporabne so se pokazale debeline 1,5 mm, 3 mm (ta debelina je še najbolj uporabna) in včasih tudi 6 mm. Konec sintetičnih vrvic je potrebno nad plamenom zataliti, da se ne razpleta. Mnogi še posebej hvalijo padalsko vrvico, ki je sestavljena iz snopa tanjših vrvic (niso vse padalske vrvice takšne). Te tanjše vrvice so uporabne kot tanjše niti in celo za šivanje. Osebo uporabljam za šivanje rajši zobno nitko ali njej podobno sintetično vrvico velike nosilnosti, ki je ni mogoče pretrgati z golimi rokami.

Vrvice si lahko izdelamo tudi v gozdu iz naravnih materialov, ki jih v gozdu lahko najdemo. Zelo gibke in močne za vezanje so smrekove korenine, za krajše povezave pa lahko uporabimo namočene tanke vrbove šibe in stebila srobota. Če takih nimamo na voljo, si lahko pomagamo s sveže olupljenim lubjem vrbe ali lipe. Presenetljivo močna sta tudi ločje in zelena praprot. Nekateri pletejo vrvice tudi iz površinskih vlaken kopriv po pozebi in celo iz koruznega ličkanja, rogoza ter podobnih vlaken, vendar pa je takšno delo preveč zamudno in si lahko prej pomagamo s prej naštetimi povsod dostopnimi vlakni. Vsa neobdelana naravna vlakna (koreninice, šibe, lubje ...) postanejo upogljiva ko so dovolj prepojena z vodo. Takrat z njimi lahko zavežemo vozle. Ko pa se enkrat posušijo postanejo krhka in lomljiva in se jih ne da več razvezati. Zato so primerna le za enkratno uporabo. Če hočemo vrvico uporabiti večkrat, si jo moramo izdelati iz predelanih vlaken, kot so bombaž, lan, kopriva, konoplja, ličje (iz podlubja srobota, vrbe, lipe ...), strojeno usnje ali sintetična vlakna. Tu so možnosti velike, edina omejitev pa je naša potrpežljivost.

V gozdu je dobro s seboj imeti vsaj nekaj kosov vrvic. Recimo: vsaj 4 kose 3 m dolge vrvice debeline 3 mm, in prav toliko 1,5 mm debele vrvice. Takšne vrvice nam bodo prišle prav od postavljanja zavetišča do izdelave kakšnega priročnega orodja.

6.2.2 Vozli

Pravijo, da je veriga samo tako močna kot njen najšibkejši člen. To velja tudi za vrvi. Ponavadi se izkaže, da so to prav vozli. Na slabo zavezanem vozlu se vrv lahko razveže, lahko pa se zaradi pritiskov pretrga, saj nekateri vozli močno oslabijo nosilnost vrvi. To še prav dobro poznamo ribiči, ki zavezujejo vozle z najtanjšimi vrvicami, ki so še dosti bolj občutljive na slabo zavezane vozle. Vozlanje je najbolje vaditi z enim koncem tri metre dolge vrvice. Ker se vozli pozabijo, če jih ne vadimo, je dobro da jih vsaj v začetku redno ponavljate, dokler jih ne zavezujete povsem rutinsko. Sedaj pa si spodnjih fotografijah pogledjmo nekaj uporabnih in zanesljivih vozlov, ki vas ne bodo pustili na cedilu.

Zgoraj je **navadni vozle**, ki je oče vseh vozlov. V angleškem jeziku mu pravijo kar babičin

vozel. Naše šivilje so isti vozle rajši zavezale tako, da so konec vrvice še enkrat vdele v zanko in zategnile - takšnemu dvojnemu navadnemu vozlu bi zato lahko rekli šiviljski vozle. Spodaj je **navadni vozle zavezan z mašno**, da se lažje odveže s potegom z konec vrvice. Pri nekaterih drugih vozlih je to praktično.

Nedrseča zanka je uporaben vozle povsod tam, kjer nočemo da se zanka zadrgne. Na zgornji strani je ndrseča zanka izdelana kar z mašno, ki pa se potem ko je zategnjena, le težko razveže. Na spodnji strani je **vozel pašnik**, ki ga veliko uporabljajo tudi mornarji. Vozel se lahko zaveže in tudi razveže. Z istim vozlom lahko tudi spajamo dve vrvici.

Skrajševalni vozle so nekoč uporabljali na jadrnicah za krajšanje jader. Danes ga največ uporabljamo na vezalkah s katerimi zavezujejo čevlje, le da ga tam zavežemo z mašnjami.

Vrzni voz na levi strani je eden izmed najpreprostejših vozlov, ki pa začetnikom dela neverjetne preglavice. Morda si ga bodo najlažje predstavljali tako, da se oba konca vrvice prekrížata pod mostom iz sredine vrvice. Sodobne sintetične vrvice so gladke in slabo zategnjen voz lahko zdrsi. Zato je dobro nad vrznim vozom narediti tako imenovano varovalno matico s šiviljskim vozom.

Spajanje dveh vrvic z dvema navadnima vozoma je zelo zanesljivo. Vozla se pod pritiskom dobesedno zažreeta eden v drugega. Kljub temu lahko voz razvezemo, če smo pustili dovolj dolga konca vrvic na vsaki strani, za katera potegnemo voz narazen.

Spajanje vrvic z dvema dvojnima vozoma je še bolj zanesljivo, vendar pa ga je bistveno težje razvezati. Zato ga uporabljam le tam, kjer ga ne mislim več razvezovati.

Zadruga je zelo praktičen voz, predvsem tam kjer nam že zmanjkuje vrvice. Spodaj je **zadruga** zavezana z mašno. Ta voz uporabljam za privezovanje viseče ležalne mreže. Tudi ko se voz zategne, ga lahko z eno roko odvežem.

Napenjalni voz je praktičen pri postavljanju šotorke ali šotora. V bistvu gre za obliko prusikovega vozla, ki ima zategnjen ravno prav trenja, da ga lahko premikamo po glavni vrvi, tam kjer ga pustimo pa zadržuje upor platna.

Zategovalni voz je v bistvu kombinacija dveh ali treh vozlov. V bistvu želimo eno vrvico zavezati za nedrsečo zanko druge vrvice in obe vrvici močno zategniti. To naredimo s polovično zadrgo na mašno.

7. TEKMOVANJA IN DRUŽENJA

Lord Baden Powell (1929) je zapisal: "Pomembno je, da udeleženci nismo zadovoljni samo z dejstvom, da smo na akcijah z ostalimi udeleženci od drugod. Izkoristiti moramo vsako minuto dragocenega časa, ko smo skupaj, da sklepamo poznanstva. Iz poznanstev se rojevajo prijateljstva, ta nam razširijo svetovna obzorja in hkrati nalagajo odgovornost, da v svoje okolje prenesemo idejo o miru in duhovnih vrednotah. Organizacija akcije in priprava programa je izziv tudi za odrasle v organizaciji, da najdejo svojo aktivno vlogo pri učenju, razvoju in zabavi mladih. S tem izpolnjujemo tudi potrebo po svojem osebnem napredovanju."

7.1 ZLETI

Zlet je ena najlepših izkušenj v življenju vsakega tabornika. Gre za veliko taborjenje, na katerem se zbere več sto in tudi več tisoč udeležencev, članov ZTS in skavtov iz tujine. Taborništvo skozi organizacijo zletov mladim ponuja možnost za druženje z vrstniki, izmenjavo izkušenj, pridobivanje novih znanj in širjenje svetovnih obzorij. To udeleženci zleta doživijo na najbolj neposreden način. Življenje na zletu poteka po načelih skavtskega gibanja in skavtski metodi. Zlet je precej več kot le bivanje pod platneno streho. Vsak udeleženec se lahko vključi v kakšno izmed dejavnosti, ki so vsebinsko razdeljene na več področij: slovenska razvojna vas (tematsko vezana na geografski položaj kraja, kjer je zlet in na aktualno dogajanje povezano z mladimi), taborniške dejavnosti, športne dejavnosti in kulturne delavnice. Ne manjka niti petja in družabnosti ob tabornem ognju in spoznavanja novih prijateljev iz domovine in tujine. Poleg tega je zlet tudi ogledalo dela in dosežkov organizacije v družbi. Zlet organiziramo praviloma na vsaka štiri leta.

Pregled zletov, ki jih je do sedaj organizirala Zveza tabornikov Slovenije:

- septembra 1953 - prvi zlet ZTS na Okroglici Pri Novi Gorici (600 udeležencev),
- septembra 1954 - drugi zlet ZTS na Ostrožnem pri Celju (1 426 udeležencev),
- julija 1955 - tretji zlet ZTS v Ljubljani (1 050 udeležencev),
- avgusta 1956 - četrti zlet ZTS v Kumrovcu (1 345 udeležencev),
- avgusta 1960 - peti zlet ZTS pri Šobčevem bajerju pri Lescah (1 000 udeležencev),
- julija 1965 - šesti zlet ZTS v Metliki (2 500 udeležencev),
- julija 1977 - sedmi zlet ZTS v Muti na Dravi (2 000 udeležencev),

- julija 1981 - osmi zlet ZTS v Ilirski Bistrici (1 350 udeležencev),
- avgusta 1985 - deveti zlet ZTS v Mariboru (1 400 udeležencev),
- julija 1989 - deseti zlet ZTS v Medvodah pri Ljubljani (705 udeležencev),
- avgusta 1997 - enajsti zlet ZTS v Velenju (723 udeležencev). To je bil hkrati tudi prvi zlet v samostojni Sloveniji, organiziran po zgledu svetovnih skavtskih jamboree-jev in namenjen le starostni veji popotnic in popotnikov),
- avgusta 2002 - dvanajsti zlet ZTS v Tolminu.

Zveza tabornikov Slovenije je bila od ustanovitve do razglasitve samostojnosti leta 1991 članica Saveza izvidžalca Jugoslavije (SIJ) in je sodelovala tudi na Zletih tabornikov Jugoslavije, ki so bili:

- 1954 - Banovo Brdo pri Beogradu (1 200 udeležencev),
- 1957 - Pale pri Sarajevu (6 000 udeležencev),
- 1961 - akcije in taborjenja po vsej Jugoslaviji,
- 1966 - Fruška gora (10 000 udeležencev),
- 1970 - Lesce pri Bledu (7 500 udeležencev),
- 1975 - Petrova gora (6 000 udeležencev),
- 1983 - Sutjeska (9 000 udeležencev),
- 1987 - Beograd (12 500 udeležencev).

7.2 TABORNIŠKA TEKMOVANJA

Taborniška tekmovanja so praktični preizkus osvojenega taborniškega znanja vsakega posameznega člana, kakor tudi povezanost in uigranost skupine kot celote. So imenitna priložnost za primerjanje, spoznavanje in učenje od drugih. Tekmovanja so močna motivacija za delo v vodu ali klubu. Namen tekmovanj ni razvijanje nezdrave tekmovalnosti, ampak predvsem odgovornosti za svoje odločitve. V zapletenih situacijah s svojo odločitvijo nosimo vse posledice svojega ravnanja, merilo pravih odločitev je v tem primeru dosežen rezultat.

7.2.1 Taborniški mnogoboji potekajo v rodovih, občinskih taborniških zvezah, področnih zvezah in na državnem nivoju v Zvezi tabornikov Slovenije. Na mnogobojih lahko tekmujejo le člani taborniške organizacije z veljavno taborniško izkaznico. Člani tekmujejo v desetih kategorijah po starostnih skupinah, in sicer:

- 1. skupina so murni - predšolski otroci: iskanje zaklada, ciljanje, premagovanje ovir, postavljanje šotora iz šotorskega krila, šaljivo tekmovanje;
- 2. skupina so medvedki in čebelice, starost 7 in 8 let: lov na lisico, kurjenje ognjev, premagovanje ovir, postavljanje šotora iz šotorskega krila, šaljivo tekmovanje;
- 3. skupina so medvedki in čebelice, starost 9 let: orientacijski pohod, kurjenje ognjev, premagovanje ovir, postavljanje šotora iz dveh šotork, med dvema ognjema;
- 4. skupina so medvedki in čebelice, starost 10 let: orientacijski pohod, kurjenje ognjev, premagovanje ovir, postavljanje šotora iz dveh šotork, med dvema ognjema;
- 5. skupina so medvedki in čebelice, starost 11 let: orientacijski pohod, kurjenje ognjev, premagovanje ovir, postavljanje šotora iz štirih šotork, lokostrelstvo;
- 6. skupina so mlajši gozdovniki in gozdovnice (ločeno); starost 12 in 13 let: orientacijski pohod, signalizacija - morse, postavljanje šotora iz treh šotork, lokostrelstvo, spretnostno tekmovanje;
- 7. skupina so starejši gozdovniki in gozdovnice (ločeno); starost 13 in 14 let: orientacijski pohod, signalizacija - semafor, postavljanje šotora z dnom, lokostrelstvo, spretnostno tekmovanje;
- 8. skupina so popotniki in popotnice (ločeno); starost 16 do 20 let: orientacij ski pohod, signalizacija, postavljanje šotora iz šotork, loko strelstvo, spretnostno tekmovanje;
- 9. skupina so grče (ločeno), starost 21 do 30 let: orientacijski pohod, signalizacija (semafor, morse - z zastavicami in zvočno), postavljanje šotora (šotor, šotor iz šotork, uporaba šotork), streljanje (ciljanje, lokostrelstvo), spretnostno tekmovanje (premagovanje ovir, stolp,hodulje);
- 10. skupina so grče (ločeno), starost 31 let in več: orientacijski pohod, signalizacija (semafor, morse - z zastavicami in zvočno), postavljanje šotora (šotor, šotor iz šotork, uporaba šotork), streljanje (ciljanje, lokostrelstvo).

7.2.2 Tridnevno državno orientacijsko tekmovanje, na katerem so udeleženci razdeljeni v štiri starostne kategorije (popotniki in popotnice, grče in grčice) tekmujejo v različnih dejavnostih povezanih s taborniškimi programom in življenjem v naravi: zahtevnejša orientacija in topografski izdelki (skica terena, kroki, skica prehojene poti, profil terena), prehod in skica minskega polja, opis prehojene poti, prihod pod kotom, testi (topo, test prve pomoči, tematski test) nočna in dnevna signalizacija s pomočjo Morsejeve abecede in semaforja postavljanje bivaka in prenočevanje v njem, postavljanje pionirskega objekta in

kuhanje golaža. Tekmovanje poleg preverjanja znanja pomeni tudi dokaz vzdržljivosti in motiviranosti udeležencev. Upravičeno velja za najtežje taborniško orientacijsko tekmovanje.

7.2.3 Med druga tekmovanja prištevamo:

- Glas Jelovice (Rod svobodnega Kamnitnika; Škofja Loka): enodnevno orientacijsko tekmovanje s testi iz prve pomoči ŽVN in topografije ter spremljevalno-zabavnim programom. Tekmujejo petčlanske ekipe GG, PP in grč;
- Zimsko orientacijsko tekmovanje (Rod XI. SNOUB; Maribor): dvodnevno zimsko orientacijsko tekmovanje z različnimi praktičnimi nalogami (test PP, signalizacija, skice, opis KT, hoja po vrisani poti, ciljanje s kepami ...). Tekmujejo petčlanske ekipe GG, PP in grč;
- Bela sled (Zmajev rod; Ljubljana): dvodnevno zimsko orientacijsko tekmovanje z različnimi praktičnimi nalogami (topo in test PP, ciljanje tarče, skica pod kotom, minsko polje in hitrostna etapa, večerni dogodek. ..). Tekmujejo petčlanske ekipe GG, PP in grč (mešane po spolu);
- Nočno orientacijsko tekmovanje (Rod močvirskih tulipanov; Ljubljana): nočno orientacijsko tekmovanje s topografskim testom, prehodom minskega polja, nočno signalizacijo z baterijo, testom prve pomoči in hitrostno etapo. Tekmujejo petčlanske ekipe PP in grč;
- Bičikleta žur (Rod jadranskih stražarjev; Izola): orientacijsko tekmovanje na kolesih s testom življenja ob morju, večino gurmana, krpanjem zračnic in spretnostnim tekmovanjem. Tekmujejo tričlanske ekipe PP in grč;
- Taborniški košarkarski turnir (Rod stražnih ognjev; Kranj): turnir taborniških ekip v košarki. Tekmujejo vsaj petčlanske ekipe PP in grč;
- ŠTPM (Rod jezerskega zmaja; Velenje): tridnevno orientacijsko tekmovanje s topografskimi izdelki (skice, profil terena ...) Tekmujejo petčlanske ekipe GG, PP in grč;
- Zlata puščica (Rod tršati tur; Ljubljana): lokostrelsko tekmovanje v klasični lokostrelski disciplini (KLD) in taborniško lovski disciplini (TLD). Tekmujejo posamezniki v vseh taborniških vejah;
- Kanu-ščuka zlet (Rod jezerske ščuke; Cerknica): orientacija s kanuji, izdelovanje vesla, lokostrelstvo, streljanje s fračo, hitrostna etapa ter ostale taborniške veščine. Tekmujejo tričlanske ekipe PP in grč (mešane po spolu);
- TOTeM (Rod snežniških ruševcev; Ilirska Bistrica): taborniško tekmovanje v odbojki na mivki. Tekmujejo štiričlanske ekipe PP in grč (mešane po spolu);

- Čičev memorial (Zmajev rod; Ljubljana): tridnevno orientacijsko tekmovanje s topografskimi izdelki, pripravo toplega napitka iz sadežev in rastlin, nabranih med potjo, prenos ranjenca s praktičnim znanjem prve pomoči. Tekmujejo petčlanske ekipe GG, PP in grč;
- Ivkov Memorial (Rod dobre volje; Ljubljana): šaljivo, spretnostno tekmovanje (scoutball, hoja z A-ji, spretnosti izdelovanja vozlov, šaljivi testi ...). Tekmujejo petčlanske ekipe MČ, GG in PP.

7.3 SREČANJA

7.3.1 Vesela srečanja so namenjena srečevanju najmlajših članov (medvedkov in čebelic) z vrstniki iz drugih krajev in rodov. Na teh srečanjih MČ-ji srečujejo svoje vrstnike, se družijo z njimi in krepijo prijateljske vezi, hkrati pa spoznavajo tudi kraje po Sloveniji, njihove znamenitosti in običaje. Vesela srečanja so organizirana na nivoju območja praviloma enkrat letno.

7.3.2 Vod vod je srečanje s podobnim namenom kot pri Veselih srečanjih, le da gre tu za izmenjavo med vodi. Večji poudarek je na krepitvi vodovega duha in skupnih aktivnosti v času srečanja. MČ-ji sodelujejo tudi pri pripravi programa obiska, saj sami predlagajo, kaj bi lahko predstavili svojim vrstnikom. Ponavadi ob srečanju nastane tudi kakšen članek in fotografija za rodovo glasilo ali revijo Tabor.

7.3.3 Gozdovnik raziskuje Slovenijo so aktivnosti za gozdovnike in gozdovnice povezane z raziskovanjem zanimivih predelov Slovenije. Le-te ponavadi GG-ji že poznajo, dogodivščino pa želijo podeliti še z vodi iz drugih krajev Slovenije. Ker je vsebinski okvir gozdovnikov in gozdovnic izziv in dogodivščina. S temi akcijami prispevamo k razvoju mladih v tej starosti, hkrati vzpodbudimo sodelovanje med vrstniki. Poleg tega s pripravo takšne dogodivščine v svoji okolici spoznavamo tudi svoj kraj.

7.4 MEDNARODNA SREČANJA

7.4.1 JAMBOREE

Začetnik skavtskega gibanja Robert Baden Powell je prvi jamboree organiziral leta 1920 na stadionu Olympia v Londonu. Besedo "Jamboree" je pobral iz jezika enega izmed afriških plemen, pomeni pa "noro praznovanje" (srečanje plemen). Besedi je želel dati nov pomen -

najbolj prijaznega in veselega druženja mladih. To mu je vsekakor uspelo. Pregled svetovnih skavtskih jamborejev:

1. svetovni skavtski jamboree: Olympia, London, Anglija, leta 1920: prisotnih je bilo osem tisoč skavtov iz štiriintridesetih držav. Dogajanje se je odvijalo v ogromni s steklom pokriti stavbi, ki je pokrivala šest juter zemlje, betonska tla so bila pokrita z zemljo. Prisotni so bili tudi nekateri neskavtski udeleženci: aligator iz Floride, krokodilček iz Jamajke, levja mladička iz Rodezije, opice iz Južne Afrike, slonček in kamela. Za vodjo skavtov vsega sveta je bil izbran Robert Baden Powell, ki je ob tej priložnosti rekel: "Če je tvoja želja, pojdemo od tod naprej trdno odločeni, da bomo med seboj razvijali prijateljstvo, po svetu širili skavtski duh in tako pomagali razvijati mir in srečo na svetu ter dobro med ljudmi."

2. svetovni skavtski jamboree: Ennelunden, Kopenhagen, Danska, leta 1924: novosti so bile teden gostoljubnosti domačih skavtov po jamboreju in svetovno skavtsko prvenstvo, problemi pa preveč obiskovalcev in poplava. Bi-Pi imenovan "Baden Meister" (danski izraz za kopališkega mojstra). štiri tisoč petsto devetinštirideset mokrih skavtov iz štiriintridesetih držav prenočilo pri domačinih. Baden-Powell je podeli razne nagrade na kopenhagenskem stadionu. Ta jamboree je bil dokaz, da skavtstvo ni le igra, ampak ima veliko vlogo pri izobraževanju ljudi v dobre državljane.

3. svetovni skavtski jamboree: Arrowe Park, Birkenhead, Anglija, leta 1929: prisotnih je bilo petdeset tisoč skavtov iz devetinšestdesetih držav, jamboree pa je obiskalo več kot tristo dvajset tisoč obiskovalcev. Ob otvoritvi je Baden-Powell igral na kudujev rog. Prva skavtska prisega. Bi-Pi postane Lord Baden-Powell iz Gilwella. Ta jamboree se je imenoval tudi "blatni jamboree". Zakopali so zlato puščico in indijansko sekiro - tomahawk. Vsi nacionalni kontingenti so dobili v dar pozlačeno leseno puščico. Ob tej priložnosti je Baden-Powell dejal: "Na pot v vaše domove ponesite mir, dobro voljo in prijateljstvo do vseh bližnjih. Odslej je simbol vseh teh vrednot zlata puščica. Nosite to puščico vedno in povsod in s tem širite bratstvo med ljudmi."

4. svetovni skavtski jamboree: Godollo, Madžarska, leta 1933: sodelovalo petindvajset tisoč sedemsto dvaindevetdeset udeležencev iz štiriintridesetih držav. Dnevni časopis je bil tiskan v madžarščini, angleščini, francoščini in nemščini, s prispevki tudi v drugih jezikih. Neuradni jezik je bil jamboreejščina - sestavljen predvsem iz znakov, poudarjenih s srečnim nasmehom.

Vsaka tuja skupina udeležencev je dobila bratranca oz. domačega skavta, ki ji je pomagal pri prevajanju iz madžarskega jezika. Prvič so se jamboreeja udeležili "aero skavti", prav tako je prvič izšla zbirka spominskih skavtskih znamk. Uradni znak jamboreeja je bil bel madžarski jelen.

5. svetovni skavtski jamboree: Vogelensang-Bloemendaal, Nizozemska, leta 1937: prisotnih je bilo osemindvajset tisoč sedemsto petdeset skavtov iz štiriinpetdesetih držav. V areni so potekale dnevne prireditve. Vodnice so v areni sprejele gospo Baden-Powell, vodjo skavtinj. To je bil najčistejši jamboree doslej: sto dvajset tušev in šeststo umivalnikov. Na tabornem prostoru so postavili enasedemdeset mostov čez kanale. Baden-Powell je dopolnil osemdeset let. Na predstavitvi simbola jamboreeja - Jakobove palice, je Baden-Powell dejal: "Prišel je čas, da se poslovim. Želim vam, da bi živeli srečno življenje - takšno, kot sem ga živel jaz. Veste, da se mnogi med nami ne bomo nikoli več srečali na tem svetu."

6. svetovni skavtski jamboree: Moisson, Francija, leta 1947: prisotnih je bilo 24 152 skavtov iz 33-ih držav. Preteklo je deset let od zadnjega jamboreeja, vmes je bila II. svetovna vojna, leta 1941 je umrl Baden-Powell. Neprijetna novost v tistem času so bili zvočniki. Indijski skavti so praznovali neodvisnost svoje države. Sklepni sprevod je bil v obliki mornarskega vozla, ki je bil tudi del simbola jamboreeja. Na otvoritvenem sprevodu so bili skavti skupaj po državah, na sklepni slovesnosti pa so bili skupaj po taborih, v katerih so bili skavti iz različnih držav. Nosili so zastave in simbole vseh držav.

7. svetovni skavtski jamboree: Salzkanunergut, Bad Ischl, Avstrija, leta 1951: prisotnih je bilo 12 884 skavtov iz enainšestdesetih držav. Preprostost je bila vodilna misel tega jamboreeja. Postavili so sedem stolpov, vsakega kot spomin na prejšnji jamboree. Ko so stolp poimenovali, so nanj obesili zastavo, zraven pa zapeli himno, ki so jo peli na tistem jamboreeju. Prvič so se svetovnega skavtskega jamboreeja lahko udeležili nemški skavti kot polnopravni člani svetovne skavtske organizacije. Prisoten je bil celo skavt iz Japonske, ki pa poleg svojega jezika ni znal nobenega tujega, razen besedice jamboree, vendar kljub temu ni imel nobenih problemov. Dobrodošlica na letališču je bila znak, da je prispel na pravi kraj. V času jamboreeja je padal sneg.

8. svetovni skavtski jamboree: Niagara ob jezeru, Kanada, leta 1955: prvi jamboree in sploh mednarodno skavtsko srečanje izven Evrope. Prisotnih 11 139 skavtov iz enainedemdesetih

držav. Prvič so se vsi obroki pripravljali na ognju, prispela je celo televizijska ekipa. Udeleženci so preživeli hurikan z imenom Connie. Nekaj skavtov je na jamboree prispelo na res nenavaden način, in sicer z ogromno ladjo iz Montreala čez kanal Rideau in čez jezero Ontario, trije brazilski skavti so prišli z jeepom, novozelandski skavti so se na pot podali že štiri mesece prej in so prepotovali 45 000 kilometrov. Največji vtis je gotovo pustila kanadska gostoljubnost.

9. svetovni skavtski jamboree: Sutton Park, Anglija, leta 1957: jubilejni jamboree - praznovanje 50-letnice skavtstva. Prisotnih čez 30 000 skavtov iz osemdesetih držav. 100-ta obletnica rojstva Bi-Pija. V taboru je prvič delovala radioamaterska postaja. Pakistanski skavt je prepešal vso pot od doma do Anglije! Izšel je štiriindvajset stranski časopis z naslovom "Jubilejni dnevnik". In potem, nekateri so celo rekli, da je to tradicionalno, viharna noč z močnimi nalivi (Jamborain). V Sutton parku so postavili obelisk v spomin na to obletnico skavtstva.

10. svetovni skavtski jamboree: Mt. Makeling, Filipini, leta 1959: prvi jamboree na Daljnem Vzhodu. Prisotnih je bilo 12 203 skavtov iz štiriinštiridesetih dežel. Moto je bil Prihodnost gradimo že danes. V enem dnevu je jamboree obiskalo pol milijona obiskovalcev. Po izkušnjah prejšnjih jamboreejev so francoski skavti, dobro pripravljene za vse nepravilnosti, hodili okrog v živorumenih dežnih plaščih. "Svetovni jamboree ne pomeni samo dogajanja v areni ali ob tabornem ognju. Pravi jamboree se skriva v srcih skavtov iz nešteto dežel."

11. svetovni skavtski jamboree: Marathon, Grčija, leta 1963: sodelovalo 14 000 skavtov iz osemindesetih držav. Jamboree sta otvorila grški prestolonaslednik in predsednik grških skavtov. Do izraza je prišla klasična grška zgodovina: tek na Marathonu, Herkulova dela, triatlon. Tragična letalska nesreča udeležencev iz Filipinov, ki niso prispeli na jamboree. Zastave so bile spuščene v znak žalovanja na pol droga. Ob zaključku je bila bakla iz Marathona izročena ameriškemu skavtu, da bi bila zopet prižgana ob otvoritvi dvanajstega svetovnega jamboreeja.

12. svetovni skavtski jamboree: Farragut, Idaho, ZDA, leta 1967: to je bil drugi jamboree v Severni Ameriki. Udeležencev je bilo 12 011 iz sto petih dežel. Tema "Za prijateljstvo". Dogajanja v areni, preizkušnje v spretnosti, proga preživetja, vodne aktivnosti na jezeru

PendOreille, preizkus pravega rodea; vse to v čudovitem okolju Skalnega gorovja (Rocky Mountains).

13. svetovni skavtski jamboree: višavje Asagiri, Japonska, leta 1971: 23 758 udeležencev iz sedeminosemdesetih dežel. Moto "Za razumevanje". Mnogo različnih aktivnosti je še poudarjalo eksotično okolje z goro Fuji v ozadju. Čudovito vreme na začetku in ob koncu, a trinajsti jamboree bo ostal udeležencem v spominu po tajfunu na sredi jamboreeja. Zaradi hudih poplav so morali v osemindesetih urah izseliti preko 16 000 skavtov. Odlično pripravljen plan v primeru izrednih okoliščin in nepozabna gostoljubnost »začasnih« gostiteljev, ki so ponudili streho nad glavo.

14. svetovni skavtski jamboree: jezero Mjosa, Lillehammer, Norveška, leta 1975: priljubljen vzdevek je bil "Nordjamb 75", prisotnih 17 259 udeležencev iz enaindevetdesetih dežel. Jamboree je otvoril Norveški kralj, med obiskovalci pa sta bila tudi švedski kralj in monaški prestolonaslednik. Tema jamboreeja "Pet prstov, ena roka" simbolizira pet združenih nordijskih gostiteljev in pet svetovnih skavtskih regij v skupni bratovščini. Potepi po gorah v mednarodno sestavljenih vodih, veliko različnih aktivnosti, nordijska pot, odlični pevci, obisk centralnega muzeja Maihaugen in še veliko zabave na vaški tržnici jamboreeja.

Svetovno leto skavtskih jamboreejev: po celem svetu, leta 1979. Petnajsti svetovni jamboree, ki bi moral biti v Iranu, je bil odpovedan. Da bi se skavtski duh jamboreeja pomnožil s tisoči skavtov po svetu, je Svetovna organizacija skavtskega gibanja (WOSM) leto 1979 razglasila za "Svetovno leto jamboreejev". Veliko število mednarodnih taborov in raznih drugih prireditev v znaku Svetovnega leta jamboreejev. Iz gesla join-in-jamboree (pridruži se jamboreeju) je velo prijateljstvo, ki se je porajalo na mednarodnih srečanjih skavtov in širilo po svetu duh skavtske bratovščine.

15. svetovni skavtski jamboree: Kananaskis Country, Alberta, Kanada, leta 1983: na pobočjih velikega Skalnega gorovja v bližini Calgaryja se je v pokrajini Kananaskis zbralo 14 752 skavtov iz sto devetih držav. Tema: "Skavtski duh živi naprej". Jamboree je predstavljal sklepno dejanje ob 75-letnici skavtskega gibanja in 125-letnici rojstva ustanovitelja skavtstva lorda Roberta BadenPowella. Pri izvedbi aktivnosti so povsem izkoristili prednosti skalnate pokrajine in razburljivega divjega zahoda.

16. svetovni skavtski jamboree: skavtski park Cataract, New South Wales, Avstralija, januarja 1988: prisotnih je bilo 14 507 udeležencev iz osemdesetih dežel. Tema: "Prinesimo svet skupaj". Prvi svetovni jamboree, ki je bil organiziran na južni polobli. Prvi uradni dogodek v praznovanju dvestoletnice obstoja Avstralije kot države. Vrhunca prireditve: proga preživetja (najbolj obiskana in najbolj popularna aktivnost na jamboreeju) in veliki avstralski surfarski karneval. Jamboree je obiskala tudi odprava tabornikov iz Slovenije.

17. svetovni skavtski jamboree: nacionalni park Sorak, Južna Korea, leta 1991: nov rekord po številu udeležencev - kar 19 083 iz sto šestintridesetih držav. Tema: "Veliko držav - en svet". Koropazovalci so prvič sodelovali tudi predstavniki iz nekdanje vzhodne Evrope - Belorusi, Estonci, Latvijci, Letonci, Rusi, Ukrajinci in tudi predstavniki Jugoslavije (dva iz ZTS). Jamboree je zaznamoval celo Južno Korejo, ki je bila okrašena s tisoči in tisoči cvetov, zastavic in balonov. Zanimiv je bil mednarodni festival, ki je potekal tri večere zaporedoma, udeležence pa je pozdravil tudi predsednik Južne Koreje, Roh Taw-woo, švedski kralj Gustav in princ Moulay Rachid iz Maroka.

18. svetovni skavtski jamboree: Dronten, Flevoland, Nizozemska, leta 1995: zaradi finančne pomoči (operacija Flevoland) je sodelovalo kar 28 960 skavtov iz sto šestinšestdesetih držav. Taborni prostor je bil v deželi, ki so jo Nizozemci z nasipi "ukradli" morju geografsko dva metra pod morsko gladino. Postavljen je bil najvišji stolp, sestavljen samo iz sušic in vrvi (visok sto enainšestdeset metrov). Tema jamboreeja: »Za prihodnost že danes«. Na jamboreeju prvič kot polnopravni člani WOSM-a tudi udeleženci iz Slovenije (270).

19. svetovni skavtski jamboree: Pícarquin, Čile, januarja 1999: sodelovalo 30 096 udeležencev iz sto sedeminpetdesetih držav, dvesto osemdeset udeležencev iz Slovenije. Jamboree je prvič potekal v Latinski Ameriki in drugič na južni polobli. Tema jamboreeja "Gradimo mir skupaj"! Zaradi vremenskega pojava El ninjo se je osušilo jezero in so odpadle vodne aktivnosti, del gozda ob robu tabornega prostora pa je zajel tudi manjši požar. Udeleženci so prvič sodelovali v projektu dela v lokalni skupnosti (obnavljanje objektov namenjenih otrokom, lokalne infrastrukture in podobno).

20. svetovni skavtski jamboree: Sattahip, Tajska, januarja 2003: sodelovalo je 32 526 udeležencev iz sto šestinpetdesetih držav, dvesto osemdeset udeležencev iz Slovenije. Tema

jamboreeja "Delimo si svet in kulturo". Udeležila se ga je devetintrideset članska odprava Zveze tabornikov Slovenije.

21. svetovni skavtski jamboree: Anglija, leta 2007 (ob 100-ti obletnici skavtstva).

7.4.2 MOOT

Korenine segajo v leta po uspešno izvedenem prvem jamboreeju leta 1920 na stadionu Olimpia. Takrat je Baden-Powell razmišljal o ideji, da bi bilo dobro tudi za starejše (roverie) organizirati podobno srečanje. Prvo srečanje, na katerem so se zbrali angleški roverji, je bilo leta 1926 v Londonu. Ustanovitelj skavtstva je tudi tukaj želel poiskati "pravo" ime za srečanje. Izbral je staro angleško besedo "Moot", ki v prevodu pomeni "zborovanje".

Pregled svetovnih skavtskih MOOT-ov:

- Kandersteg, Švica, leta 1931, 3 300 udeležencev iz 20-ih držav.
- Stockholm, Švedska, leta 1935, udeleženci iz 28-ih držav.
- Monzie, Škotska, leta 1939, 3 500 udeležencev iz 42 držav.
- Skjak, Norveška, leta 1949, 2 500 udeležencev iz 40-ih držav.
- Kandersteg, Švica, leta 1953, 3 300 udeležencev iz 38-ih držav.
- Sutton - Coldfield, Anglija, leta 1957, 3 500 udeležencev iz 61-ih držav.
- Melbourne, Avstralija, leta 1961, 969 udeležencev iz 15-ih držav.
- Melbourne, Avstralija, januarja 1991.
- Kandersteg, Švica, leta 1992, 1 410 udeležencev iz 51-ih držav.
- Ransater, Švedska, leta 1996, 2 608 udeležencev iz 79-ih držav (na tem MOOT-u so prvič kot polnopravni člani WOSM-a sodelovali tudi udeleženci iz Slovenije 1993).
- Mexico City, Mehika, leta 2000, 4.754 udeležencev iz 71-ih držav, 44 udeležencev iz Slovenije.
- Hualien, Taivan, leta 2004.

7.4.3 JOTA

JOTA je kratica za najbolj množično srečanje skavtov Svetovne organizacije skavtskega gibanja (WOSM), ki privabi pred radijske postaje več kot 500.000 skavtov. Vsako leto se tretji vikend v oktobru skavti v osemindesetih urah druženja s pomočjo radioamaterjev izmenjujejo izkušnje in nove ideje in tako krajšajo medsebojne razdalje ter povežejo vse

kotičke naše Zemlje; tudi tiste, za katere mogoče sploh še slišali nismo. To je enkratna priložnost, da v dveh dneh prepotujete cel svet.

Od uveljavitve spletnega omrežja internet in širše uporabe pri mladih Svetovna organizacija skavtskega gibanja organizira tudi srečanje na Internetu - JOTI (JAMBOREE ON THE INTERNET).

7.4.4 Dan ustanovitelja in Dan razmisleka

Vsako leto 22. februarja skavti po svetu na poseben način praznujejo Dan ustanovitelja; rojstni dan lorda Baden-Powell-a, začetnika in ustanovitelja svetovnega skavtskega gibanja (v dekliški skavtski organizaciji WAGGGS praznujejo Dan razmisleka; na isti datum se je namreč rodila tudi njegova žena Olave Baden-Powell, nekdanja načelnica in voditeljica skavtinj vsega sveta). Ob tem dnevu se v skavtskih organizacijah po svetu dogaja veliko aktivnosti, ki šestindvajset milijonsko množico mladih skavtinj in skavtov spodbujajo k navezovanju novih prijateljstev, spoznavanju njihovih navad, kulture in okolja, v katerem živijo, sodelovanju in razumevanju drugačnosti, strpnosti med ljudmi, razmišljanju o drugih in o miru.

7.4.5 Državni zleti z mednarodno udeležbo

Vse bolj številčni so državni zleti, ki jih organizirajo nacionalne skavtske organizacije, in na katere povabijo tudi udeležence iz drugih držav. Namen takšnih zletov je spoznavanje, druženje in izmenjava izkušenj med mladimi. Ker se ponavadi zletov v večjem številu udeležujejo države, sosede gostiteljice, se iz takšnih srečanj razvijejo tudi izmenjave in trajnejša sodelovanja.

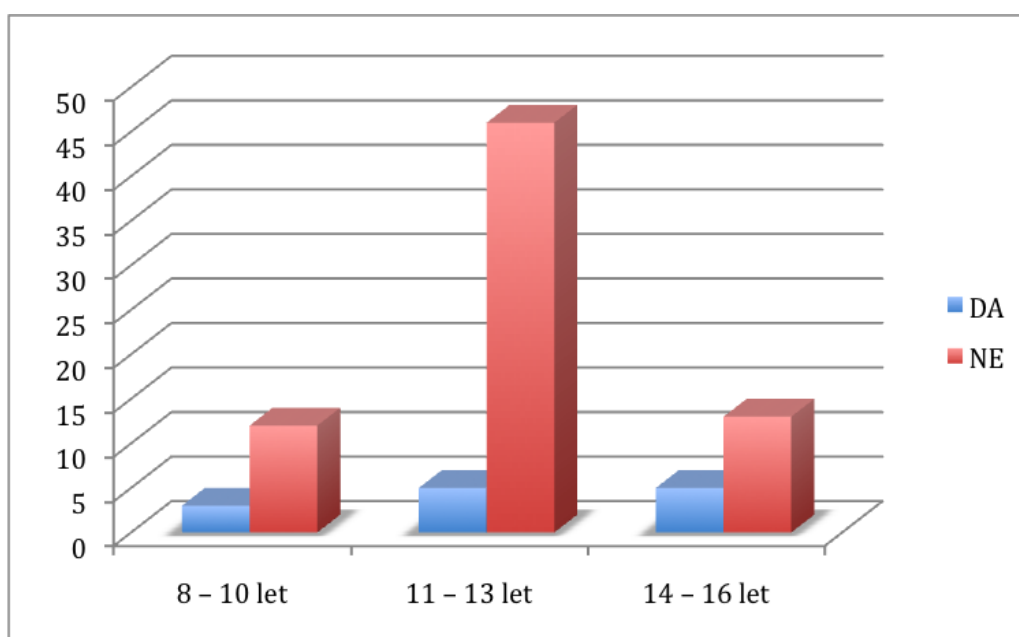

8. OPIS RAZISKOVALNIH REZULTATOV

8.1 Ali poznate kakšno taborniško organizacijo?

Tabela 2: Poznavanje taborniških organizacij.

STAROST	DA	f%	NE	f%
8 – 10 let	3	4	12	14
11 – 13 let	5	6	46	53
14 – 16 let	5	6	13	15

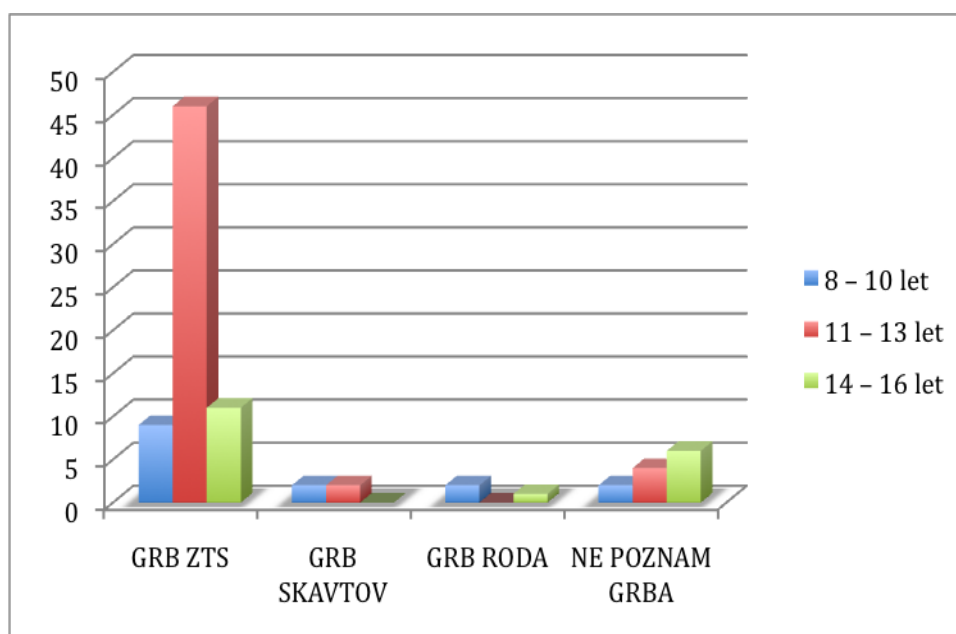
Ugotovili smo, da velika večina anketirancev ne pozna nobene taborniške organizacije, s čimer smo hipotezo ovrgli.

8.2 Kateri grb prikazuje Zvezo tabornikov Slovenije?

Tabela 3: Poznavanje grba Zveze tabornikov Slovenije.

STAROST	GRB ZTS	f%	GRB SKAVTOV	f%	GRB RODA	f%	NE POZNAM GRBA	f%
8 – 10 let	9	11	2	2	2	2	2	2
11 – 13 let	46	54	2	2	0	0	4	5
14 – 16 let	11	13	0	0	1	1	6	7

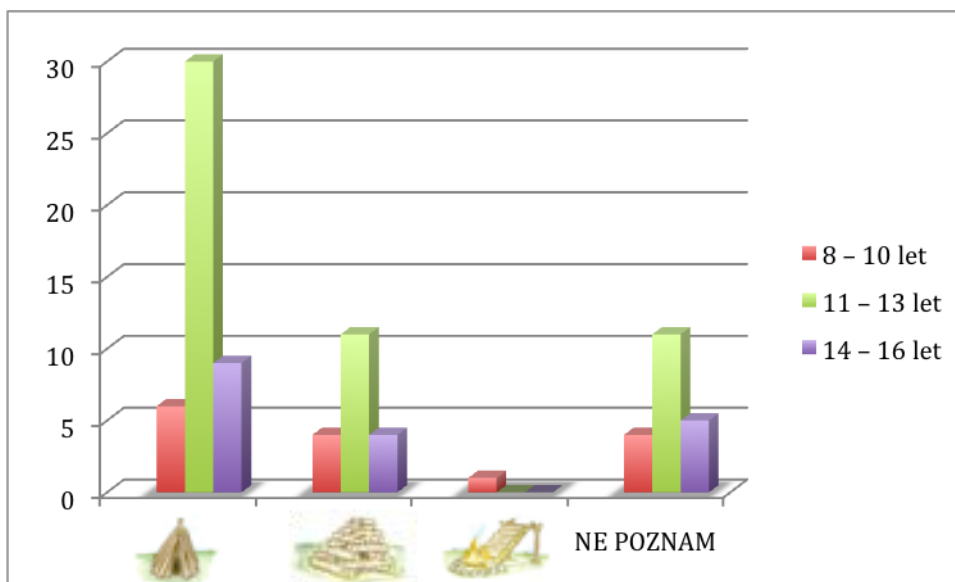
Ugotovili smo, da večina anketiranih pozna grb Zveze tabornikov Slovenije, s čimer smo potrdili hipotezo.

8.3 Kateri taborni ogenj se imenuje pagoda in je najpogostejša oblika tabornega ognja?

Tabela 4: Najpogostejša oblika tabornega ognja.

STAROST		f%		f%		f%	NE POZNAM	f%
8 – 10 let	6	7	4	5	1	1	4	5
11 – 13 let	30	35	11	13	0	0	11	13
14 – 16 let	9	11	4	5	0	0	5	6

Ugotovili smo, da precej anketirancev pozna najpogostejšo oblike tabornega ognja, s čimer smo hipotezo potrdili.

9. ZAKLJUČEK

Namen taborniške organizacije je predvsem prispevati k vzgoji mladih s pomočjo vrednostnega sistema, in tako pomagati graditi boljši svet, kjer se lahko ljudje polno uresničijo kot posamezniki in tvorno delujejo v družbi.

Taborništvo vzpodbuja osebno rast posameznika, otroku približa pomen stalnega učenja in razvijanja značaja, znanja in raznih spretnosti, da bo kot državljan in človek sposoben svoje življenje samostojno oblikovati in usmerjati svojo pot.

S spoznavanjem narave, bivanjem v naravi in doživljanjem njenih lepot in izzivov, pa tudi negostoljubnosti, se posameznik približa sebi in se zave povezanosti in celovitosti sveta.

Z raziskovalno nalogo smo predstavili življenje tabornika, njegove obveznosti, dolžnosti in njegove podvige. Zato se nam pridružite in spoznajte to neustavljivo silo, ki vse nas povezuje v veliko družino.

10. VIRI IN LITERATURA

Okorn, M. 2001. *Vzgoja v ZTS*. Ljubljana: Zveza tabornikov Slovenije.

Posega, A. 1996. *Taborniške veščine*. Ljubljana: Zveza tabornikov Slovenije.

Simončič, T., 1991. *Šege in navade*. Ljubljana: Zveza tabornikov Slovenije.

Štajdohar, I., Zupan, G. 2003. *Tabornikov priročnik*. Ljubljana: Zveza tabornikov Slovenije.

<http://www.pilotscafe.com>, uporabljeno 6.3.2010

<http://ww.rdgo.org>, uporabljeno 4.3.2010

<http://ww.rutka.net>, uporabljeno 4.3.2010

<http://www.zts.org>, uporabljeno 17.1.2010

11. PRILOGA

ANKETA O POZNAVANJU TABORNIŠTVA

Pozdravljeni!

Smo učenci 7.b razreda in v sklopu raziskovalne naloge na temo taborništvo potrebujemo vašo pomoč. Prosimo vas, da si vzamete nekaj minut časa ter označite ustrezne odgovore na spodnja vprašanja.

1. Starost.

- a) 8 – 10 let b) 11 – 13 let c) 14 – 16 let

2. Ali ste tabornik/ca?

- a) da
b) ne

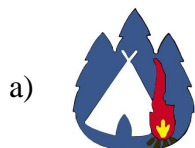
3. Ali poznate kakšno taborniško organizacijo?

- a) ne
b) da, in sicer _____

4. Označite pravilno zaporedje imen taborniških starostnih skupin.

- a) murenčki, medvedki in čebelice, gozovniki in gozdovnice, popotniki in popotnice, raziskovalci in raziskovalke, grče;
b) raziskovalci in raziskovalke, gozovniki in gozdovnice, popotniki in popotnice, murenčki, grče, medvedki in čebelice;
c) gozovniki in gozdovnice, raziskovalci in raziskovalke, popotniki in popotnice, murenčki, medvedki in čebelice, grče;
d) ne poznam pravilnega zaporedja.

5. Kateri grb prikazuje Zvezo tabornikov Slovenije?

d) ne poznam grba ZTS

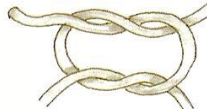

6. Ali poznate zaporedje barv pri taborniških ruticah?

- gozdovniki in gozdovnice	- popotniki in popotnice	- medvedki in čebelice
a) rdeča in rumena	a) rdeča in zelena	a) rdeča in rumena
b) zelena in rumena	b) modra in zelena	b) rumena in zelena
c) zelena in modra	c) modra in rumena	c) modra in rumena
d) ne poznam zaporedja	d) ne poznam zaporedja	d) ne poznam zaporedja

7. Kateri taborni ogenj se imenuje piramida in je najpogostejša oblika tabornega ognja?

- a) b) c) d) ne poznam piramide

8. Kateri vozel je napenjalni vozel?

- a)   b)
- c)   d) ne poznam napenjalnega vozla

Najlepša hvala za sodelovanje!

USTVARJAJMO
BOLJŠI SVET.